9 MART 1971'İN PERDE ARKASI

1969'UN 1 EYLÜLÜNDE KURULAN DEVRİMCİ ORDU GÜCÜ ADLI ÖRGÜT ADIM ADIM ÜST CUNTALARIN ETKİSİ ALTINA GİRDİ

DOG'UN KURULUSU VE CUNTALAR

- 1969 Eylülünde kendilerine "Kemalistler" diyen darbeci çevre ikiye bölündü.
- İki kanat arasında, hem birlik, hem mücadele vardı. Aynı kişilerle iki kanat birden ilişki kurabiliyordu
- Tağmaç, açıkça DOG'a çatan konuşmalar yapınca, örgüt mensupları kendi güçlerini olduğundan büyük görmeye başladı.

8. sayfada

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

SALI 4 Mart 1980

10 LIRA

GÜNÜN KONUĞU

Doç. Dr. Edip Kürklü

Türkiye'de kalp hastalıkları sorunu

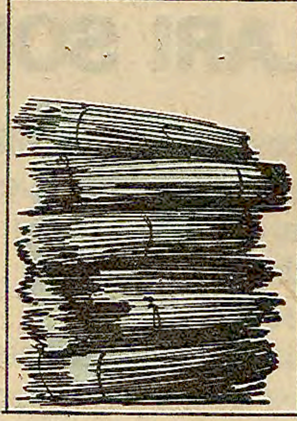
Röportaj: Abdullah Kurtay

2.sayfada

KİT ürünlerinin maliyetlerinde hesap hatası yapıldığı iddia ediliyor

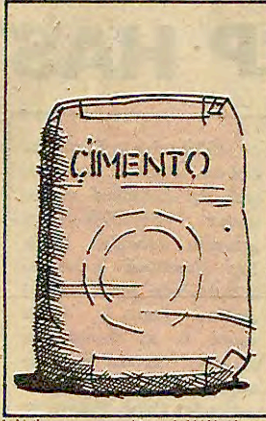
DEMİR:

Devalüasyondan sonra yapılan yüzde 50 zamma rağmen karaborsa durmadı. Yeni zamlar karaborsayı önleyecek mi?

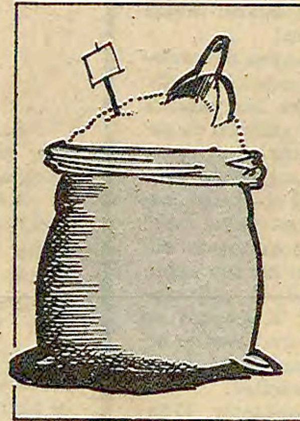
ÇİMENTO:

Son yıllarda gelişen bu sanayi dalında yakın zamana kadar dışarıya çimento satıyorduk. Günün meselesi fabrikaların çalışması.

ŞEKER:

Yakıt yokluğundan fabrikalar durdu. Pancarlar bekliyor. 40 yıldır ilk defa dışarıdan şeker alındı.

Demir, çimento ve şekere yeni zam geliyor

- Bazı KİT'lerin hazineden destek talebi bizzat Başbakan Demirel tarafından geri çevrildi
- Talebin, IMF'ye olan taahhütler yüzünden reddedildiği ileri sürüldü
- IMF heyeti, Ankara'daki temaslarından memnun

ANKARA (ÖZEL)

BAZI Kamu İktisadi Teşebbüslerinin ürünlerinin maliyetleri belirlenirken hesap hatası yapıldığı ileri sürülerek bazı ürünlere yeniden zam yapılması için çalışmalar başladı.

Olay bazı KİT'lerin hazineye başvurarak ek finansman istemeleri üzerine açığa çıktı. Kuruluşlar bu isteklerine gerekçe olarak iki ay önce maliyetlerin hesap edilirken düşük tutulmasını ve bunun sonucu olarak

(Devamı sa.7, sü.1'de)

Daha bir ay yeni doldu

Dolmuş ve otobüse yüzde 50, tren ve vapura yüzde 175 zam geldi

Şeker 30 liraya çıktı

Ağır zamların yükü yine halkın omuzlarında

KÖMÜR	%100
BENZİN	%50
MAZOT	%100
GAZ	%100
FUEL-OIL	%100
TÜPGAZ	%60
DEMİR-ÇELİK	%50
GAZETE KAĞIDI	%350
ÇİMENTO	%50
İÇKİ ve SİGARA	%70
TREN ve GEMİ	%175

Yeniden zam yapılacağı söylenen demir-çelik, çimento ve şeker 25 Ocakta yapılan devalüasyondan sonra yüzde 35-50 arasında zam görmüştü. Şimdi aradan bir ay geçmeden bu ürünlere yeniden zam yapılacağı söyleniyor.

Topuzcularla Belediyecilerin arası açılıyor

CHP kazanı kaynamaya devam ediyor

Muhalifler kapıştı, Genel Merkez pusuda

- Eryıldız, Topuzcular aleyhinde, Üstündağ Belediyeciler aleyhinde dosya tutuyor
- Dinçer, bir genelge yayınlayarak bütün yetkileri, başına Yusuf Ataarık'ı getirdiği sekretaryada topladı
- Çatışmanın ardında seçim yatırımlarının bulunduğu söyleniyor

ANKARA BÜROSU

YAKLAŞAN CHP Kurultayı, belediye seçimi ve genel seçimler öncesinde, CHP içinde kazan bu kez de muhalefet içinde kaynamaya başladı. "Belediyeciler" adı verilen Dinçer-Eryıldız Grubu ile Topuzcuların arası açıldı. Bu gelişmenin sonucu olarak Belediyeciler Grubunun Baykal Grubuna yaklaşmakta olduğu belirtiliyor.

İLK KIVILCIM: BELEDİYEDEKİ TASFİYELER

Çatışmanın ilk kıvılcımları, Belediyeciler Grubunun, "Laz Cunta-

(Devamı sa.7, sü.1'de)

Hükümetin umudu kredilerde

100 GÜNÜN SONUNDA ÇÖZÜM BEKLEYEN SORUNLAR

- 600'e yakın insan öldü, 100'e yakın soygun yapıldı. Anarşi ülkenin hâlâ en önemli sorunu. "Kurtarılmış bölgeler" varlığını sürdürüyor.
- Okullarda can güvenliği sağlanamadı.
- Silah kaçakçılığının önüne geçilemedi.
  Yoklar sürüyor. Listeye sigara da eklendi.
- Fuel-oil yokluğundan fabrikaların çalışmasında yükselme değil, gerileme kaydedildi.
- Enerji kısıntısı artarak sürüyor.
- Fiyatlar alabildiğine artıyor, kontrol tamamen ortadan kalktı.

Başbakan üç gün sonra basın toplantısı yaparak ilk 100 gün programının hesabını verecek.

100 gün programında gerçekleştirilen tek madde tayinler oldu

Demirel'in 100 günü yarın sona eriyor

HABER MERKEZİ

BAŞBAKAN Süleyman Demirel'in de hesabına göre 100 gün programı yarın sona eriyor. Görülen manzara odur ki ülkenin temel meselelerinden hiç biri esaslı bir çözüme kavuşturu-

(Devamı sa.7, sü.8'de)

BAŞYAZI

Milli güvenlik dersi ve çocuklar

Doğu Perinçek

ŞU Milli Güvenlik derslerine karşı çıkanlar, çocuklarımızı ne kadar da çok düşünüyorlar. "Silah değil kreş", "bomba değil süt", "Milli Güvenlik dersi değil, ekonomi dersi." Bu sözlere hangi ananın, hangi babanın yüreği dayanır? Ne şefkatli, ne merhametli doğanlar değil mi? Çocukseverliğin bu kadarı olur!

Zaten bunların büyük "kurtarıcıları", Çekoslovakya ve Afganistan'a tanker tanker süt ve portatif çocuk yuvaları götürmüşler.

Bırakınız demagojiyi, hangi sütten, hangi çocuk yuvasından söz ediyorsunuz! Sizin Sovyetler Birliğinizde süt, yumurta ve et üretimi dü-

(Devamı sa. 7. sü. 9'da)

Ankara'da bir toplum polisi öldürüldü

HABER MERKEZİ

ANKARA'da Kalesığınağı yakınında önceki akşam saat 22.00 sularında açılan ateşle bir polis memuru vurularak öldürüldü. Toplum polisinde görevli Şükrü Koçak isimli polis memuru vurulduğu sırada Bent Deresi yolu üzerinden evine gidiyordu.

Polis memurunu öldürdüğü öne sürülen Sü-

(Devamı sa.7, sü.5'te)

Makinada TKP'liler Genel Merkez yönetimini kaybetti

- Mimarlar Odası seçimini Devrimci Demokrat Yurtsever Mimarların listesi kazandı
- Elektrikte seçimleri Birlik Dayanışma grubunun içinde bulunduğu liste kazandı

HABERLERİ 7. SAYFADA

Matthöfer, Türkiye'ye yardım konusunda ABD'de görüşmeler yapıyor

WASHINGTON (ÖZEL)

FEDERAL Almanya Maliye Bakanı Hans Matthöfer, Türkiye'ye yapılacak ekonomik ve mali yardım konusunda Amerikan hükümeti yetkilileriyle görüşmelerde bulunmak üzere Washington'a gitti.

(Devamı sa.7, sü.3'te)

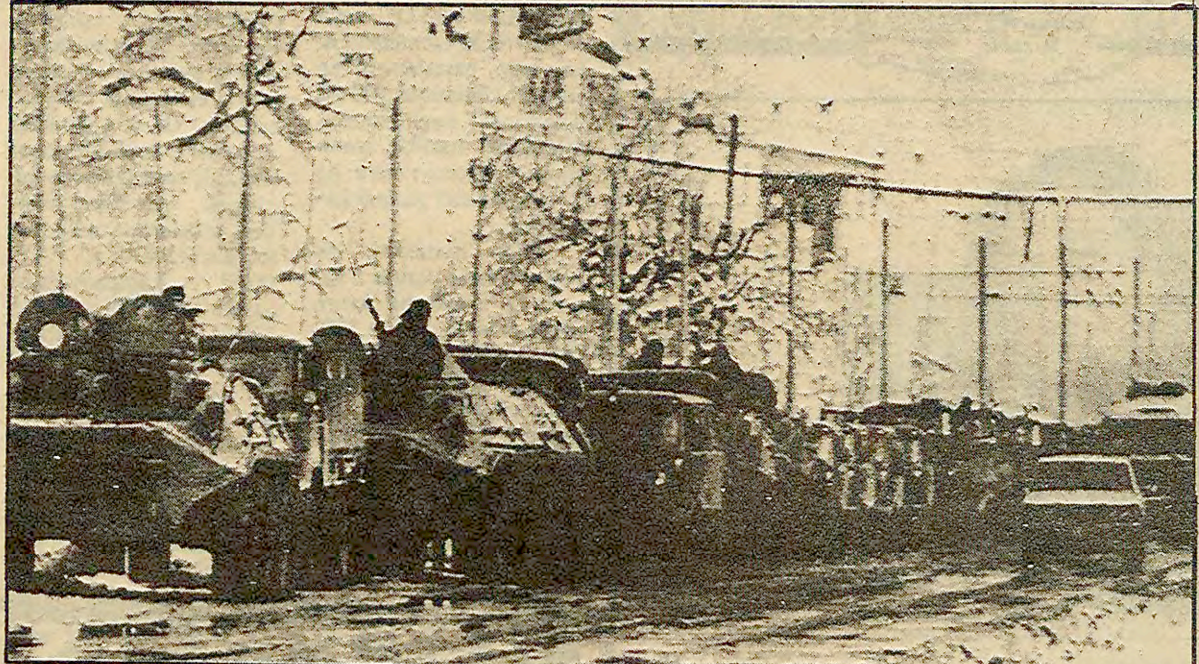
Kipriyanu: "Kıbrıs bölünmemeli"

LONDRA

KIBRIS Rum yönetimi Lideri Spiros Kipriyanu Londra'da yaptığı toplantıda Kıbrıs'ın bölünmesini kabul etmeyeceğini bir kez daha belirtti.

İngiltere hükümet yetkilileri ile görüşmeler yapmak üzere Londra'da bulunan Kipriyanu'nun başkentin kuzey semtinde yaptığı toplantıya beş

(Devamı sa.7, sü.3'te)

Kremlin, "Tarafsız Afganistan" tezleriyle vakit kazanmaya çalışırken, Afganistan'daki Rus birlikleri direniş kuvvetlerine karşı yoğun bir saldırıya geçti.

Rusya misillemeye geçti

PEŞAVER/MOSKOVA (AP—AA—THA)

Afganlı gerillaların Peşaver'deki bir sözcüsü, Sovyet birliklerinin son iki gündür Afganistan'ın çeşitli eyaletlerinde yoğun bir saldırıya geçtiklerini açıkladı.

Rusların ülkenin yetişmiş tüm erkeklerini yok etmek istediklerini be-

(Devamı sa.7, sü.2'de)

TPAO, yabancı şirketlerle petrol arama çalışmalarına başlıyor

ANKARA (THA)

TPAO ile İsveç Salar Firmasının Akdeniz'de İskenderun Körfezi açıklarında ham petrol arama çalışmalarına başlayacağı öğrenildi.

TPAO ile İsveç Firması arasında bir süre önce ortak petrol arama faaliyetine geçmek için anlaşma imzalanmıştı. Bu anlaşmanın, Bakanlar Kurulu onayına sunulduğu ve bu günlerde gerekli müsaadenin alınacağı belirtiliyor.

TPAO ile İsveç Firma-

(Devamı sa.7, sü.5'te)

Liselerde anarşi ağı

- Neden liselere yöneliyorlar?
- Öğretmenlere, öğrencilere, velilere düşen görevler

5.sayfada

SIKIYÖNETİM ANA BABALARI GÖREVE ÇAĞIRDI

Okullar olaysız açıldı

HABER MERKEZİ

40 gün süren bir sömestr tatilinden sonra okullar dün nihayet açıldı. Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilk ve orta dereceli okullarla, Eğitim Enstitüleri, Yüksek İslam Enstitüleri ve bazı fakülte ile yüksek okullarda ikinci yarı yıl dün sabah başlamış oldu.

Milli Eğitim Bakanı Orhan Cemal Fersoy, okullarda ikinci yarı yıl

(Devamı sa.7, sü.3'te)

Liseler önünde alınan güvenlik önlemleri

«İnsanlar artık cezaevlerinde vurularak değil, donarak ölüyor»

MAPUSANE ÇEŞMESİ

Irmağan İnar

Aşağıda okuyacağınız mektupta böyle deniyor. Niğde Cezaevinden Türkiye'deki 80 bin mahkumun düşündüklerini dile getirdiklerini belirten bir grup mahkum, cezaevi sorununa tek çözüm görüyorlar:

Genel af.

Biz, halkı hedef alan ve ülkeyi kargaşaya sürükleyen, katliam düzenleyiciler, adam öldürenler, kahveleri, otobüsleri, karakolları tarayanlar, nöbet tutan jandarma erlerini sırtından vuranların dışındaki mahkumların affından yanayız.

Ama iç gericiliğe ve dış düşmana kapıları açan, şiddet eylemcilerinin genel aftan yararlanmasına asla razı değiliz.

Şimdi Niğde'den gelen mektubu okuyalım:

''Cumhurbaşkanına, tüm yetkililere, Adalet Bakanına ve halkımıza sesleniyoruz!

''Bütün dünya büyük bir kargaşalık içindedir. Savaş naraları, barut ve kan kokusu tüm dünyayı sarmaya başlamıştır. Ülkemiz büyük bir ekonomik ve siyasi kriz içindedir. Paranın değeri sürekli düşmekte, hayat, altından kalkılamaz ve çekilmez bir yük haline gelmektedir. Bu kriz ve öldürücü baskı, yuvarlanılan uçurumun en altında kalmış olan ve hiç bir geliri olmadığı halde sürekli tüketen, biz MAHKUMLARI daha derinden etkilemektedir.

''Cezaevlerinde bulunan mahkum sayısı 80 bini aşmıştır. Sayın Adalet Bakanının iddia ettiği gibi mahkum sayısı 55 bin değil, 80 binin üzerindedir. Bu mahkum kitlesinin büyük çoğunluğu beş yılı aşkın bir süredir cezaevlerinde bulunmaktadır. Bu insanların topluma kazandırılması için daha ne beklenliyor? 1981 yılında bir genel affın çıkacağını herkes bilmektedir. Bunun bir yıl önce gerçekleşmesi yöneticilere bir şey kaybettirmeyeceği gibi, mahkum kitlesini olumlu ve yapıcı yönde etkilemektedir.

''İç barıştan, milli birlikten, beraberlikten ve demokrasiden bahseden her kademedeki yönetici ve yetkililere sesleniyoruz! 80 bin insan ve onları bekleyen milyonlarca anne, baba, kardeş, çocuk, akraba ve yakını sevindirmeden, acılarını birazcık olsun hafifletmeden bunun sağlanamayacağını bilmiyor musunuz? Binlerce insan açlıkla, sefaletle, hastalıkla, maddi ve manevi işkenceler altında ölüm kalım savaşı verirken, toplumda barış ve huzur sağlanabilir mi, sayın yöneticiler ve yetkililer?

''Hapishaneler kanayan bir yaradır. Hem de kangren olmuş bir yara! Bu yaranın tüm vücuda sıçraması istenmiyorsa bu yara kesilip atılmalıdır. Hapishaneler bugün umudun giderek tükendiği, tedirginlik ve huzursuzluğun had safhaya vardığı, patlamaya hazır bir bomba haline gelmiştir. Önümüzde iki yol vardır. Ya bu bombanın pimini çekecek ve herşeyi berhava edeceksiniz, ya da onu tesirsiz hale getireceksiniz. Bugüne kadar yaptığınız vaatleri samimi iseniz ve gerçekten insanların mutluluğundan yanaysanız ikinci yolu seçmelisiniz. Hiç vakit geçirmeden, genel af tasarısını Meclislere sunmalı, mahkum kitlesini içine düştüğü öldürücü bunalım ve çaresizlikten kurtarmalısınız.

''Ülkemizin bazı yöneticileri ve yetkilileri hapishaneleri ekmeğin elden, suyun gölden geldiği istirahathaneler sanmaktadırlar. Biz insanları hapishanelere davet ediyoruz ve diyoruz ki: Gelin gözlerinizle görün ölüm kalım savaşını. 80 bin insanın dondurucu soğuğa, açlığa ve hastalığa karşın sessiz ama onurlu savaşı gelin gözlerinizle görün!

''Bugün mahkum sayısı cezaevlerinin barındırma kapasitesini büyük ölçüde aşmıştır. Artık bir yatakta üç, bazen beş kişinin yatması da sorunları çözememektedir.

''Tüm cezaevleri, soğuktan yatılamaz durumdadır. Fabrikalar, evler, hatta taşıt araçları yakıt bulamazken, cezaevlerinin ısınmasını düşünmek, hayalden öte bir şey değildir. Hapishanelerin büyük çoğunluğu eski ve haraptır. Koğuşları ve koridorları su basmıştır. İnsanlar artık cezaevlerinde vurularak değil, donarak ölüyor, yöneticiler!

''Verem kol gezmektedir. Doktor yoktur, ilaç yoktur, ilaç bulunsa dahi alacak para yoktur. Soruyoruz, günde bir öğün dahi yemek pişiremeyen insan, kutusu 300-500 liraya çıkmış ilacı nasıl alabilir?

''Hayat pahalılığı yüzünden mahkumun ziyaretçisi cezaevine gelemez olmuştur. Ziyarete gelmek için binlerce yol ve otel parası veren ailelerimiz, mahkumuna hiç bir şey getirememektedir. Bu yüzden ziyaretçi sayısı azalmış, bu durum mahkum kitlesini büyük bir bunalım içine sokmuştur.

''Mahkemeye çıkamayan, aç, memleketinden uzak ve yarınından emin olmayan mahkum kitlesi sizce daha neyi beklemektedir? Soğuktan, açlıktan ya da hastalıktan ölmeyi mi?

''Görüldüğü gibi, GENEL AF'tan başka ne bir çare ne de bir çözüm kalmamıştır. Ekonomik krizin had safhaya ulaştığı bir dönemde milyonlarca liranın, sorumsuz ve asalak cezaevi yöneticilerinin zevk, sefahat masalarına atılmasını da bir türlü anlamıyor ve bundan büyük bir öfke duyuyoruz.

''Sayın ilgililer, genel af halkımızın talebi haline gelmiştir. Seksen bin mahkumun ve milyonlarca yakınının bu talebine sırt çeviremezsiniz. Tek çıkar yol giderek daha da büyük bir sorun haline gelen hapishanelerin boşaltılmasıdır.''

Niğde'den bir grup mahkum
(Adları bizde saklı)

ANADOLU BASINI SESLENİYOR

Ekspres

Antalya gazetesi sahibi Sevgi Taner:

«Bir dokun bin ah işit»

Değerli okurlar, yıllardır hertürlü zorluklara göğüs gererek, önüne dikilen her türlü engelleri aşa aşa bugüne kadar gelmiş bir basın var ülkemizde. Bu basın bugüne kadar hiç kimse tarafından önemsenmemiştir.

Gelmiş geçmiş bütün hükümetler çeşitli vaadler vererek el uzatacaklarını söylemişlerdir. Her nedense bu el birtürlü uzanmak nedir bilmemiştir. Kısacası Anadolu basını kendi kaderiyle başbaşa bırakılan Anadolu basınının, son kağıt zamlarından sonra nasıl etkilendiklerini kendilerinden sizlere aktarmaya çalışacağız.

Yerel basına önüne gelen bir tekme atıyor. Hele son zamlardan sonra durumumuz iyice kötüleşti. Bizim en büyük sorunumuz kağıt. Fabrikaya parasını yatırıyoruz, paramız bir yıl İzmit SEKA'da beklemektedir. Ondan sonra da alacağımız kağıda her zam yapılışında farkını ödüyoruz. Örneğin son aldığımız kağıtlara üç defa fark ödedim.

Bizim her işimizde bin dert var. Zar zor kağıdı alıyoruz, ondan sonra da nakliyeciler karşımıza dikiliyor ve dilinin döndüğüne para istiyorlar. Her neysa onu da yatırıyoruz ve kağıtları alıyoruz. Bir de bakıyoruz kağıtların çoğu bozuk. Bobin kağıtlardan kesip kesip bize gönderiyorlar. Aldığımız kağıdın yarısı da bu yüzden harap oluyor. Makine almıyor atılıyor.

Kısacası Anadolu basınına hiç kolaylık gösteren yok. Anadolu basınının durumu kötüymüş, kağıt bulamıyormuş, kimsenin kılı bile kıpırdamıyor.

Bu kadar zorluklarla karşılaştıktan sonra bir gazete bize 5 TL'den fazlaya mal oluyor. Ama biz 3 liradan satıyoruz. Gazete başına 2 lira zararımız oluyor. Bir de PTT ücretleri artırıldı. Eskiden 10 kuruşa gönderdiğimiz gazeteyi şimdi 50 kuruşa gönderiyoruz. Aslında söylenecek çok sorunumuz var ama neyse.

Anadolu basınına bir dokun bin ah işit.

GÜNÜN KONUĞU

Doç. Dr. Edip Kürklü

Konuşan: Abdullah Kurtay

"Hastalık sosyo-ekonomik bir hastalıktır. Okul çağındaki çocukları özellikle kışın hastalık taramasından geçirmek gerekmektedir. İleri ülkelerde "ateşli romatizmaya paydos" kampanyasıyla hastalık daha oluşmadan önlenmektedir. Halbuki ülkemizde romatizmal kalp hastalığı olan hasta sayısı 1,5 milyon civarındadır. Ve her yıl bu rakama binlerce yeni romatizmal kalp hastası eklenmektedir"

TÜRKİYE'DE KALP HASTALIKLARI SORUNU

"Türkiye'de nasıl verem ile büyük ve başarılı bir savaş verilmiş ve veremli oranı nüfus toplamının yüzde onundan, yüzde bire düşürülmüşse aynı savaş kalp hastalıkları için de verilmelidir. Halen Türkiye'de her 13 kişiden biri yani nüfusun yüzde sekizi kalp hastasıdır. Sağlık Bakanlığı, üniversiteler, diğer sağlık kurumları, kalp dernekleri Kardiholoji Derneği, Türk Kalp Vakfı el ele verip, kalp hastalıklarına karşı ciddi bir savaş açmalıdır"

—Bugün Türkiye'de kalp hastalıkları sorunu ne durumdadır?..

—Kalp hastalıkları Türkiye'nin en büyük sağlık sorunlarından biri olarak bütün tıp kurumlarını meşgul etmektedir. Tam olmayan istatistiklere göre ülkemizde 3-4 milyon oranında ileri ve hafif şekliyle kalp hastaları vardır. Kalp hastaları hastalıklar arasında en ön sırayı teşkil etmektedir. Bu hastalıkları kısaca şöyle özetleyebiliriz.

1)-Romatizmal Kalp Hastalıkları (1 milyon 500 bin kişi)

2)-Ateroskle rotik (Damar sertliğine bağlı) kalp hastası (1 milyon 200 bin kişi)

3)-Hipertansiyon (Yüksek tansiyona bağlı) kalp hastaları (sayısı kesin belli değil)

4)-Kronik (uzun süreli kalp hastaları) Akciğer hastalarına bağlı kalp hastaları (300-400 bin kişi)

Bu ana sebeplerin dışında değişik ve daha seyrek görülen kalp hastalıkları da mevcuttur.

—Kalp hastalarının yarattığı sorun nedir (ülke ekonomisi açısından)?...

—Bunların Türkiye'de yarattığı sorun üç yönden önemlidir.

1)-Kalp hastalıkları nedeniyle üretici güç azalmaktadır. Yılda 300 milyon işgücü kaybedilmektedir. Yani yılda 15-20 milyon lira zarar edilmektedir (Ülke ekonomisi).

2)-Damar sertliğine bağlı ENFAKTÜS ve KORONER yetmezliği olan kalp hastalarının en verimli dönemde (40-60 yaşlarında) beyin sarfını oluşturan insanlar olması, hem ülkenin hem de bireyin üretici gücünü kırmaktadır.

3)-Bu hastaların bir kısmı sürekli hayat yaşarken, büyük bir kısmı devamlı veya senede 100-200 gün yatalak olmakta, doktor ve hemşire bakımına ve ilaca ihtiyacı olmaktadır. Bu da hem Türkiye'de sağlık sorunlarını paylaşan kurumlar için, hem de aile için tüketim sebebi olmaktadır.

1939 yılında Tarsus'ta doğdu. İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi mezunudur. 1964-1970 yılları arasında İstanbul Çapa Tıp Fakültesi 1.Cerrahi Kürsüsü'nde genel cerrahi eğitimi yaptı... Daha sonra 6 ay Londra'da vasküler cerrahi ile Güney Afrika Cumhuriyeti'nde Cape Town ve Notal Üniversitelerinde Göğüs-Kalp-Damar Cerrahisi eğitimini tamamladı. Göğüs -kalp ve Damar Hastalıkları ile ilgili yüksek ihtisas diplomasını İstanbul Tıp Fakültesi'nden, aynı konulu doçentlik belgesini ise Hacettepe Tıp Fakültesinden aldı.

Doç. Dr. Edip Kürklü, halen Gureba Hastanesinde Açık Kalp Merkezinin sorumlu doktor

—Romatizmal kalp hastalığı nedir?... Tedavisi var mıdır?

—Çocukluk (5-15) yaşlarında geçirilmiş, aniden ortaya çıkan ateşli eklem romatizmasının kalbi etkilemesi sonucu ortaya çıkar... Ateşli eklem romatizması geçirmiş çocukta ya hemen ya da çok seneler sonra kalp hastalığı ortaya çıkar. Belirtileri oranında en sık rastlanan nefes daralması, çarpıntı, göğüste ağrılar, vucutta şişler, morarmalar halsizlik ve yorgunluktur.

Kalbi bozan neden ateşli eklem romatizması ise de esas hastalık romatizmaya yol açan ateşli boğaz ve bademcik iltihaplanmalarıdır. Çocuğun daha bu safhada yakalanıp tedavi edilmesi ile sorun başından halledilmiş olacaktır. Hastalık sosyo ekonomik bir hastalıktır. Okul çağındaki çocukları, özellikle kış aylarında hastalık taramasından geçirmek gerekmektedir. İleri ülkelerde "ATEŞLİ ROMATİZMAYA PAYDOS" kampanyasıyla hastalık daha oluşmadan önlenmektedir. Halbuki ülkemizde romatizmal kalp hastalığı olan hasta sayısı 1,5 milyon civarındadır. Ve her yıl bu rakama binlerce yeni romatizmal kalp hastası eklenmektedir. Oysa sadece koruyucu hekimlik ile ve taramalarla bu çocukların kalp hastası olmasını önlemek mümkündür. Bu hastaların büyük bir kısmı hastalık ortaya çıkıp belirtilerini verdikten sonra ilaç ile kısmen sağlıklı bir yaşam elde etseler bile, bu tedavi hastalığı hiç bir zaman kökünden kazıyamaz. Dolayısı ile bu hastalıklar eninde sonunda cerrahi tedavi ile daha köklü bir tedavi sistemi olan ameliyatla düzeltilmek zorunda kalacaklardır. Yahutta ameliyat edilme şansını kullanmadan erken ve orta yaşta yaşamlarını yitireceklerdir. Hastalık en çok kalp kapaklarını daraltarak veya yetmezliğe sokarak fonksiyonunu bozar. Çalışması bozulan bu kapakların yerine cerrahi yoldan suni veya hayvani kapaklar takılması ideal tedavi olmakla beraber; bozulan dolaşım fonksiyonunun iade ettirilmesi için hasta zamanında kalındığı zaman en iyi tedavi şeklidir. Ancak, bütün bunların en iyisi çocukluk yaşında bu hastalığın oluşumunu önlemektir. Bu hastalık grubunun ayrıca irsiyetle ilgisi yoktur.

—Siz bu ameliyatları yapıyormusunuz?

—Biz, halen Vakıf Gureba'da ameliyatlar yapıyor, daralmış kapakları açıyor, veya değişmesi gerekli kapakları değiştiriyoruz. Bu grup en çok yaptığımız ameliyatlar listesindedir.

—Damar sertliğine bağlı kalp hastalığı nedir. Korunma çareleri nelerdir. Tıbbi tedavi yanında cerrahi tedavisi var mıdır?

—Listeden de hatırlayacağımız gibi, bu hasta sayısı 1 milyon 200 bin kadardır. Bunların hepsi enfaktüslü hasta olmayıp enfaktüs veya kroner yetmezliği olan hastalardır. Sebebi yüzde 95-100 damar sertliğidir. Kroner yetmezliği olan kimseler, henüz kalbinde enfaktüs (kalp adalesinin bir kısmının ölümü demek olup) gelişmemiş fakat enfaktüs namzeti olan hastalardır. Hastalıkta irsiyet oldukça önemlidir. Bunun yanında veya bunlarla beraber risk faktörleri değişmez ve bugün halen hepimizin yaşamından bir parça olan bir takım alışkanlıklar vardır. Örneğin (Yağ ve kollesterinden zengin beslenme, fazla şekerli gıda alınması, yüksek tansiyon, şişmanlık, şeker hastalığı, hareketsiz yaşam, ruhi sıkıntı ve sinir gerginliği. Aşırı alkol ve sigara alışkanlığı ve yaşlılık gibi faktörler kroner yetmezliği ve enfaktüsü hazırlayan önemli risk faktörleridir.)

—Bu hastalığın oluşumunu önlemek mümkün mü?

—Tam manası ile hayır. Ancak büyük ölçüde önlemek mümkündür. Damar sertliği yaş ile paralel olarak artar. Onun için yaş ilerledikçe mutlaka kalbin kroner atar damarlarını da tutar. Ancak bunu genç yaştan itibaren başlatılan disiplinli bir spor ve mutfak terbiyesi ile büyük ölçüde önlemek mümkündür. Bugün halen Amerika'da her yıl 700 bin kişi enfaktüs ve kamplikasyondan ölmekte ve yine her yıl 1 milyon kişi de yeni enfaktüslü bu hasta listesine katılmaktadır. Romatizmal kalp hastalığının tamamen kökünü kazıyan ABD sağlık kurumları spor yapmaya çok önem vermektedirler. Bunun en iyi önleyicilerinden biri de bol bol spor yapmaktır.

Aterosklorojik kalp hastalığı dünyada gelişmiş ülkelerde ve genel olarak kalp hastalığı ülkemizde her yıl 2 kişiden 1 kişinin ölüm sebebidir. Enfaktüs geçiren her hasta grubunun doktor ve hastane kontrolü olmadığı zaman ölüm şansı yüzde 40-50 oranındadır. Bu imkanların olduğu yerde daha çok düşmektedir. enfaktüslü hastalar ilaç tedavisi ile 5-10 yıl kısıtlı bir yaşam sürdürürken zamanla bu hastaların ağrıları artmakta ve kalp yetmezliği ortaya çıkmaktadır. Çok ağrıları olan bu hastalarda ileri kalp tetkikleri (kalp, kajekri jansiyonu ve kroner angiografi) yapılarak, ameliyata uygun olanlar seçilerek, ameliyat edilebilirler.

—Bu ameliyatlarda Türkiye'de yapılıyor mu?

—Evet. Bu ameliyatları son 1,5 yıldan beri Vakıf Gureba'da yapıyoruz. Yapılan ameliyat BY-PASS dediğimiz köprüleme ameliyatlar olup, amacı hastanın kalp adalesine fazladan kan akımını sağlamaktır. Ayrıca enfaktüs sonucu bombeleşmiş olan kalp adalesi tamamen çıkartılıp, kalbin içinde pıhtı varsa temizleyip tekrar dikilir. (Bu ameliyatlar Amerika'da 15-25 bin olarak yapılmaktadır.) Ve her yıl Amerika'ya bu ameliyatlar için yüzlerce hasta gitmektedir.

—Doğumsal kalp hastalığı nedir? Tedavisi var mıdır, siz bu tür ameliyatları yapıyormusunuz?

—Doğumsal kalp hastalığı bir hamilelik kusurudur. Gebeliğin ilk üç ayında rahmin kalp ve büyük damarların evrimi(oluşumu) tamamlanmadan ortaya çıkan kusurdur. Doğumsal kalp hastalıklarında iki ana faktör rol oynar 1)-İrsi faktör. Akraba evlilikleri gibi. 2)-Dış faktörler. Burada dikkat edilmesi gereken noktalar şunlardır: gebeliğin ilk üç ayında verilen yersiz ilaç kullanmamak lazım. Gebelikte annenin ateşli hastalıklardan korunması, röntgen filmi çekmekten kaçınması (zorunlu olmadığı zaman). Bugün ülkemizde doğumsal kalp hastalıklı 200 bin ameliyat edilmemiş çocuk vardır. Kalbi delikli doğan her yüz çocuğun ellisi iki yaşından önce ölür. Bunlarda tek tedavi yöntemi ameliyattır. Ameliyatla düzeltilmesi sonucu bu çoçuklar bütün bir hayat boyu rahat ve sağlıklı bir yaşama kovuşurlar.

—Yüksek tansiyon için söyleyeceğiniz bir şey var mıdır?

—Elbette çok şey var, ama kısaca söylemek gerekirse yüksek tansiyon ileri dönemlerinde damar sertliğine, kalp büyümesine ve kalp yetmezliğine yol açmakta olup, mutlaka kontrol edilmesi gerekli bir hastalıktır.

—Türkiye'de kalp hastalıkları çözümü için, bir öneriniz var mı?

—Sorun önemli. Türkiye'de nasıl verem ile büyük ve başarılı bir savaş verilmiş ve veremli oranı nüfus toplamının yüzde onundan, yüzde bire düşürülmüşse aynı savaş kalp hastalıkları içinde verilmelidir. Halen Türkiye'de her 13 kişiden biri yani nüfusun yüzde sekizi kalp hastasıdır. Sağlık Bakanlığı, üniversiteler, diğer sağlık kurumları, kalp dernekleri, kordiaholoji derneği, Türk Kalp Vakfı el ele verip, kalp hastalıklarına karşı ciddi bir savaş açmalıdır.

—Teşekkür ederiz

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

NİÇİN OKULDAN AYRILDIM?

1973-1974 öğretim yılı. O dönem iktidar koltuğunda 1. MC hükümeti yer alıyordu.

İşte bunların o dönemde formalite usulü sayılacak önerilerinden biri de Görele'nin Koyunhamza köyüne, ortaokul emrinin verilmesi idi. Ancak bununla beraber ortada bir okul yokken, Koyunhamza Muhtarlığına gönderilen rapor aynen şöyle idi: Bir okul binasını sağlayın okulun tüm gereksinimlerini Milli Eğitim karşılayacaktır.

Halk bunun üzerine harekete geçti. Daha sonra köyde beş katlı binası olan bir vatandaş bu binanın bir katını iki yıl kullanılmak üzere Milli Eğitime bağış etti.

Sıra Milli Eğitimdeki gereksinimlere gelmişti. Ama ortada herhangi bir yardım bahis konusu bile değildi. Sonra Milli Eğitimden öğretmen istendi. Aradan bir ay geçtikten sonra Manisalı değerli bir öğretmen arkadaş okula atandı. Kayıt işlemleri bununla birlikte tamamlandı. İlk yıl okula 32 öğrenci kayıt edildi. Bu öğrenciler arasında ben de vardım.

Öğrenim apaçık bir yerde araç ve gereç yetersizliği ile tam olarak zirvede değildi. Bununla birlikte kış da gelmişti. Odun ihtiyacını öğrenciler karşılıyordu. Bundan sonra bina sahibi bağış ettiği yerinden kira istedi. Bunu da öğrenciler ödediler. Milli Eğitim, yıl sonunda üç-beş sıra ile bazı şeyler gönderebildi.

Yıl sonu gelmişti. Bizler ikinci sınıfa geçmistik İkinci yıl okul bazı yetersizlikleriyle öğrenime açıldı. O yıl için bir öğretmen daha okulumuza geldi. Ne yazık ki eski Manisalı öğretmenimizi okulumuzdan aldılar. Bundan sonra herhangi bir öğretmen okulumuza gelmedi. İlkokul öğretmenleriyle öğrenimimize devam ettik. Yıl sonu geldi, durum değişmedi. Daha sonra üçüncü sınıfa geçtik. Herhangi bir değişiklik olmadı. Kirayı yine velilerimiz ödedi. Diğer masrafları yine velilerimiz ödedi. Velhasıl ne gerekiyorsa hepsini velilerimiz ödedi.

Peki Milli Eğitim neredeydi? Milli Eğitim mi? Tabii ki atamalarla meşguldü.

Bizler üçüncü sınıfı da böyle okuduk. Diplomayı ilkokul öğretmenlerinden aldık. Ama verilen diploma boştu.

O diplomayla birçoğumuz lise ve dengi okullara kayıt olduk. İşte onun acısı bundan sonra başlamıştı. Güçlükler oldukça büyüktü. Bazılarımız sınıfta kalırken, bazılarımız da okuldan ayrılıyorduk.

İşte ben de lise 1'den bu sebepten ayrıldım. Bu sahneler halen Koyunhamza'da yaşanmıyor değil. Hem de daha çok, çok, çok öğrenci kadrosuyla yaşanmaktadır.

Yazık değil mi? Biz suçsuz öğrencilere.

Hüsnü Uyanıkoğlu

demokrat gözüyle

lütfü oflaz

Dünyayı kurtaranlar!

Ülkemizdeki kurtarılmış mahalleler gibi, Amerika ile Rusya da dünyayı kurtarılmış bölgelere ayırmış!

Her ikisi de, kendi kurtarılmış bölgesindeki halkı, "astığı astık, kestiğim kestik" bir politikayla baskı altına almış...

'Tarafsızlar' adlı bir başka bölge ise, Amerika ile Rusya'nın kurtarılmış bölgelerinin arasında kalmış...

İşte dünyamız bu şekilde kutuplaşmış...

Dedikten sonra, önemli bir noktaya parmak basmalı:

Evet.. Amerika ile Rusya'nın dünyayı kurtarılmış bölgelere ayırma siyaseti tıpatıp aynı.

Ama, bugünkü amaçları birbirinden farklı.

Amerika'nın şimdiki amacı, kendi kurtarılmış bölgesini bugünkü haliyle muhafaza etmek...

Rusya'nın amacı ise, kurtarılmış bölgesinin sınırlarını daha da genişletmek...

Hatta, bütün dünyayı kendi kurtarılmış bölgesi haline getirmek...

Yani, futbol deyimiyle, Amerika savunmada...

Rusya ise hücumda...

Ortalığı kızıştıran bazı amigolar da, aynı sloganı değişik biçimde bağırmakta:

"Dünya, Amerika'ya mezar olacak..."

Ya da:

"Dünya, Rusya'ya mezar olacak..."

Ve işte bu kızışan ortamda, uzakta uzağa savaş tamtamlarının uğursuz ses duyulmakta...

Üstelik bu tamtam sesleri giderek yaklaşmakta!

Aşinası olduğumuz bir tempo ise kulaklarımızı tırmalamakta:

"Şişt, şişt geliyor.. Şişt, şişt geliyor..."

●●●●●

Gelen hiç şüphesiz 3. dünya savaşıdır.

3. dünya savaşına da, kurtarılmış bölgelerin süper şeflerinin karşılıklı rekabeti ve özellikle Rusya'nın saldırgan siyaseti yol açmaktadır.

Bu saldırgan; dün Çekoslovakya'yı, bugün de Afganistan'ı işgal altına almıştır.

Belki de yarın Pakistan'ı, öbürgün de İran'ı işgale kalkışacaktır.

Tabii bu arada bizim de kapımızı çalacaktır.

Zaten daha şimdiden tehditlere başlamıştır.

İlk olarak, ülkemizde Afganistan'ın işgalini kınayan gazetelere sansür koymaya kalkışmış; son olarak da ağzındaki baklayı çıkartmıştır:

"Türkiye, Türkiyelilere mezar olacak..."

Vah küstah!

Sen Türkiye'yi bize mezar yapmak için kolları sıvarken, acaba Türkiye halkının elleri armut mu toplayacak?

Türkiye halkı, seni, ellerinde armut sepetleri olduğu halde "hoşgeldin efendimiz" diyerek mi karşılayacak?

Nasıl karşılayacağını görmek istiyorsan buyur gel.. Geleceğin varsa, göreceğin de var...

BULMACA

SOLDAN SAĞA- 1) Andre Gide'in ünlü bir romanı. 2) TERSİ Rusya'da bir ırmak- TERSİ bir kadın ismi. 3) TERSİ vilayet- TERSİ ağaç saplı demir araç. 4) Kurşunun simgesi- Bir nida- Bir halk ozanımız. 5) Bir ajansımızın simgesi- TERSİ bir balık cinsi- Bir makyaj malzemesi. 6) İlkel topluluk- Ahmet Arif'in ünlü bir şiirinin kahramanı. 7) Katı pişmiş yumurta- Dini tören. 8) TERSİ siyasal literatürde karşı çıkma- Osmanlı devrindeki polis memuru- Müstahkem mevki.

YUKARIDAN AŞAĞIYA- 1) Bir şapka cinsi. 2) Tarihte ünlü bir hükümdar. 3) Bir harfin okunuşu- TERSİ bir renk. 4) Rusya'daki menşeviklerin ünlü liderlerinden 5) Gümüşün simgesi. 6) TERSİ sınma -Sodyumun simgesi 7) TERSİ başkasına acı vermekten zevk duyma. 8) Teori. 9) TERSİ eğilim gösteren- TERSİ bir emir. 10) 2. Dünya Savaşı sırasında ABD'de yaşayan ünlü bir gangster. 11) Eski Mısır'da bir tanrı- TERSİ ün, şöhret 12) Bir kumaş cinsi- Namus, utanç duygusu.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	D	E	D	E	K	O	R	K	U	T	■	R
2	İ	N	A	N	I	L	I	R	■	Ü	K	A
3	S	A	■	■	N	A	S	■	K	L	İ	C
4	K	S	A	K	■	■	■	A	A	■	Z	A
5	O	R	S	O	N	W	E	L	L	E	S	■
6	T	E	■	R	A	M	S	E	S	■	A	Ş
7	E	T	A	N	■	■	İ	N	A	T	Ç	I
8	K	■	G	A	S	T	R	İ	T	■	İ	M

Norveç Dışişleri Bakanı Sovyetleri uyardı

"NATO'yla ilgili siyasetlerimize saldırmaya devam ederseniz, ilişkilerimiz zedelenir"

● Dışişleri Bakanı Frydenlund, Norveç'in, herhangi bir saldırı karşısında müttefik ülkelerden yardım alabileceğini vurguladı

OSLO (AP)

Norveç Dışişleri Bakanı Frydenlund Sovyetler Birliği'ni sert bir biçimde uyararak, Norveç'in NATO'ya ilişkin siyasetlerine sürekli olarak saldırmalarının, iki ülke arasındaki ilişkileri zedeleyebileceğini söyledi.

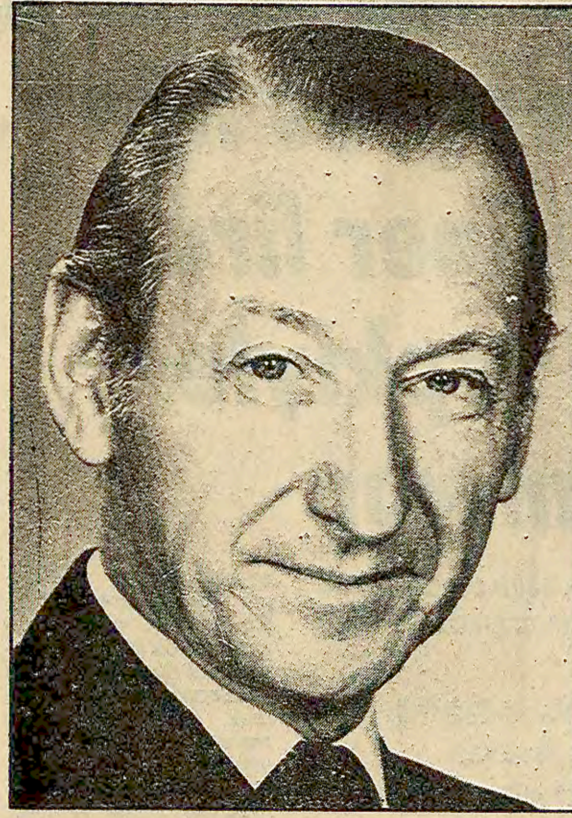
Norveç Dışişleri Bakanının şiddetli tepki göstermesine Sovyet resmi basınının "Norveç'in, muhtemel bir Sovyet saldırısına hazırlanmak için müttefiklerin silahlarını depolamaya karar vererek soğuk savaşı tırmandırdığı" yolunda yayın yapması yol açtı.

Frydenlund, Norveç parlamentosunun ağır top, radar gibi Amerikan malzemelerinin kabul edilmesine üç yıl önce karar verdiğini ve bunun Sovyetler'in Afganistan'a yaptığı müdahaleye bir cevap teşkil etmediğini ileri sürdü.

Norveç Dışişleri Bakanı, bununla birlikte Norveç'in herhangi bir saldırı karşısında müttefik ülkelerden yardım alabileceğini vurguladı.

Frydenlund, Sovyetler Birliği'nin son yıllarda Kuzey Atlantık Denizinde donanmasını güçlendirdiğine dikkat çekerek Norveç'in savunmasını artık yalnızca gemilerle güçlendirmesinin olanaksız olduğunu söyledi.

Norveç Dışişleri Bakanı, İngiltere'nin Afganistan'ı tarafsızlaştırma önerisini "olumlu" bulduklarını da sözlerine ekledi.

RUM YÖNETİMİ KABUL ETTİ

Waldheim, Kıbrıs'ta görüşmeleri başlatmak için yeni bir formül sundu

● Waldheim formülünde iki kesimli çözümden söz ediyor ●

LEFKOŞE

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim'in formülünün "Denktaş'ın şartlarına cevap verecek nitelikte olduğunu" belirtti ve formülde, "Türk toplumunun güvenliği için iki bölgeli (Bi-Regional) ve iki kesimli (Bi-Zonal) bir çözümden söz edildiğini, ancak BM kararlarından hiç bahsedilmediğini bildirdi.

"Ta Nea" gazetesi, Rum yönetiminin Waldheim'in değiştirilmiş formülünü kabul ettiğini ve kararını resmen Genel Sekretere duyurduğunu belirtti.

"Ta Nea" gazetesi, Waldheim'in değiştirilmiş şekliyle sunduğu son formülün şunları önerdiğini belirtti:

* Magosa sakinlerinin BM gözetiminde yeniden iskan edilmesi,

* Anayasa konusu,

* Toprak sorunu (sınırların yeniden düzenlenmesi),

* Karşılıklı güven yaratmak için alınacak önlemler.

Rum basınına göre, Waldheim'in formülünün giriş bölümünde de şu görüşlere yer verildi:

* 19 Mayıs tarihinde yapılan Kipriyanu-Denktaş anlaşmasından sonra yeniden başlayan görüşmelerin kesilmesinden her iki taraf da sorumludur,

* Genel Sekreterin bizzat kendisinin ve Kıbrıs'taki temsilcisinin yaptığı temaslar sonunda taraflar, iki bölgeli, iki kesimli federal bir çözüm bulmak amacıyla görüşmeye oturmayı kabul etmiştir.

Rolandis: "Kıbrıs sorununu çözmek için zaman uygundur"

LEFKOŞE

Kıbrıs Rum yönetimi Dışişleri Bakanı Rolandis Kıbrıs sorununun çözümünde Batılıların çıkarı bulunduğunu ve sorunu çözmek için şimdi zamanın uygun olduğunu söyledi.

Rolandis AFP'ye verdiği demeçte, Batılıların ve özellikle ABD'nin Türkiye'ye yardım için milyonlar harcadıklarını, bu durumdan yararlanarak Kıbrıs konusundaki görüşlerini Ankara'ya açıklayabileceklerini söyledi.

Rolandis, Kıbrıs sorununun NATO'nun da çıkarına olacağını, çünkü bu ittifakın Doğu kanadının Afganistan ve İran'daki bunalım karşısında kararsızlık içinde bulunduğunu; Kıbrıs sorunu çözülmeden Türkiye ile Yunanistan arasındaki gerginliğin sona ermeyeceğini söyledi. Rolandis ayrıca, Türkiye'nin Ege üzerindeki notamı kaldırmasının "iyiniyetli bir jest" olduğunu söyledi ve bu kararın ABD'nin girişimi sonunda alındığını sözlerine ekledi.

Bolivya Devlet Başkanı Bayan Gueiler:

"Tarihimizin bu temel aşamasında görevimiz demokrasiyi sağlamlaştırmaktır"

● "Doğal kaynaklarımız milli gelişmemize hizmet etmelidir."

● "Bölge ülkeleri arasında eşit temelde ilişkiler kurulmalıdır."

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Bükreş'te yayınlanan "Lumea" dergisi Bolivya Devlet Başkanı Bayan Lidia Gueiler Tejada ile bir söyleşi yaptı. Derginin 15 Şubat 1980 tarihli sayısında yayınlanan söyleşide Bayan Gueiler ülkesinin sorunlarını anlatıyor, esas olarak demokrasiyi sağlamlaştırmanın bu dönemin temel hedefi olduğunu belirtiyor. Söyleşiyi kısaltarak yayınlıyoruz.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

SORU: Bolivya Cumhuriyeti, siyasi geleceğini belirleyeceği temel bir aşamaya girmiş bulunuyor. Bugünkü rejim neyi temsil etmektedir ve nasıl kurulacaktır? Anayasal hükümetin sorumlulukları ve hedefleri nelerdir?

L. GUEİLER: Bolivya, gerçekten, tarihinin temel bir aşamasına girmiştir; bu aşamanın büyük milli hedefi derin bir sosyal içeriğe sahip olan temsili demokrasiyi sağlamlaştırmaktır... Bizim görevimiz demokrasiyi sağlamlaştırmak ve gelecek dönüşümlerin temelini atmaktır.

SORU: Biraz eski rejimin miras bıraktığı mali durumdan ve Bolivya hükümetinin öncelik verdiği meselelerden sözeder misiniz?

ORDUNUN YAKIN GEÇMİŞTEN DERS ÇIKARDIĞINA EMİNİZ

L. GUEİLER: Burada herkes askeri rejimin bize ağır bir miras bıraktığının farkında: Savurganlık, sorumsuzluk, riyakarlık. Ayrıca dış borçlar, mali açık gözönüne alındığı zaman hükümetim ağır bir iktisadi buhranla karşı karşıyadır.

Silahlı kuvvetlerin oynadığı role gelince. Anayasa ordunun rolünün ulusal güvenliği savunmak ve iç düzeni sürdürmek olduğunu açıkça belirtmektedir. Askeri kuruluşun yakın geçmişten ders çıkardığına ve bundan böyle meşru bir biçimde oluşturulmuş düzen için bir tehdit değil bir koruyucu olacağına eminim.

SORU: Son zamanlarda hükümet geniş bir iktisadi programı uygulamaya koyduğunu açıkladı. Bu planın temel hedeflerini açıklar mısınız? Ülkenin önündeki gelişmeyi nasıl görüyorsunuz?

L. GUEİLER: Size yıkımın eşiğinde olan bir iktisadi mirastan sözettim.. Bu nedenle hepimizin bildiği önlemleri aldım. Bunun toplumsal bir maliyeti olacağını biliyorum. Ama bu önlemleri almasaydım büyük bir sorumsuzluk yapmış olacaktım. Sempati kaybetme tehlikesini göze alarak, müreffeh bir geleceğin ve toplumsal adaletin temellerini atmayı tercih ettim. İktisadi önlemlerin kısa vadeli hedefleri, ekonomiyi düzene koymak, eski hükümetlerin aldığı dış borçlar nedeniyle ülkenin bir çözümsüzlük içine yuvarlanmasını önlemek ve milli gelişmenin temellerini atmaktır. Toplumsal adalete dayalı, toplumumuzun bugüne kadar tamamen ihmal edilen büyük sektörlerinin ihtiyaçlarına cevap veren bütünsel ve uyum içinde bir gelişme öngörüyoruz.

DEMOKRASİYİ SAĞLAMLAŞTIRMAK ZOR AMA CANALICI BİR MESELEDİR

SORU: Kısa bir süre önce 1980 temmuzunda yapılacak seçimlerden söz ettiniz. Bu olayın iç siyasette ne gibi bir önemi olacaktır?

L. GUEİLER: Ulusal hayatın normalleşmesi yolunu tutmuş bulunuyoruz ve demokrasiyi sağlamlaştırmak istiyoruz. Bunu gerçekleştirmek zor ama canalıcı bir meseledir. Bolivya halkı bir kez daha özgür ve egemen bir şekilde yöneticilerini seçmiş olacak. Bu fırsatla, halkın ülkenin meşru yönetimini belirleyeceği eksiksiz bir seçim gerçekleştirme kararlılığımı bir kere daha vurgulamak isterim.

SORU: Bolivya, Latin Amerika'da sosyo-ekonomik dönüşümler, özgür ve bağımsız bir gelişme uğruna sürdürülen mücadeleyle nasıl birleşmektedir?

L. GUEİLER: Bolivya devleti, coğrafi, olarak Latin Amerika kıtasının ortasında yer alması nedeniyle işbirliği için tarihi bir isteğe sahiptir. Bu çerçeve içinde Bolivya halkının toplumsal adalet, özgürlük ve bağımsızlık temelinde toplumsal değişimlere yol açacak derin yapısal dönüşümleri gerçekleştirmek isteği, kalıcı ve gelenekseldir.

BÖLGE ÜLKELERİ ARASINDA EŞİT İLİŞKİLER KURULMALIDIR

SORU: Bolivya ile Ant Ülkeleri Paktına üye ülkeler arasındaki işbirliği olanaklarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

L. GUEİLER: Bence bölge ülkeleri arasındaki işbirliği çeşitli ulusal gerçeklere uygun düşmelidir. Ve eşitlik temeline dayanmalıdır.

DOĞAL KAYNAKLARIMIZ MİLLİ GELİŞMEMİZE HİZMET ETMELİDİR

SORU: Gelişmekte olan ülkelerde önemli ve belirleyici siyasi ve iktisadi gelişmeler meydana gelmektedir. İktisadi planda, bu ülkeler en büyük önemi doğal kaynaklarını ve zenginliklerini korumaya veriyorlar. Bolivya'nın doğal kaynaklarını savunma ve değerlendirmede tutumu nedir?

L. GUEİLER: Hükümetim, doğal kaynaklarımızı koruyan ve onları milli gelişmemizin hizmetine koyan bir siyasetin kararlı savunucusudur. Öte yandan biz basit bir hammadde üreticisi olarak, bu durumumuzun değişmesini istiyoruz, çünkü bu durumun yalnızca yabancı ekonomilere yarar sağladığını görüyoruz. Doğal kaynaklarımız, iç tüketimin ihtiyaçlarını ve döviz akışını sağlayacak bir şekilde kullanılmalıdır.

SORU: Yeni bir uluslararası iktisadi düzenin kurulmasının gerekliliğini nasıl değerlendiriyorsunuz?

L. GUEİLER: Bence dünya barışına yönelen tehditler iki kaynaktan doğmaktadır. Birincisi nüfuz alanlarını genişletme yarışı, ikincisi bunca ulusun karşı karşıya bırakıldığı bağımlılık ilişkileri ve yoksulluk. Bu durum uluslararası barışı tehlikeye düşürüyor. Yeni bir dünya düzeninin sağlanması ikinci unsuru etkisizleştirebilir.

Kolombiya Elçilik baskını: 5 kişi salıverildi, 2 kişi öldürüldü

BOGOTA (AP)

Kolombiya'da işgal altındaki Dominik Büyükelçiliği etrafındaki yasak bölgeye girmeye çalışanlara ateş açan polisin iki kişiyi öldürdüğü iki kişiyi de yaraladığı bildirildi. Olay hakkında ayrıntılı bilgi verilmezken, Kolombiya hükümetinden yüksek düzeyde bir yetkili, hükümetin elçilik işgalini sürdüren tedhişçilere vermek üzere bir uçak ve yolculuk emniyet belgeleri hazırladığını açıkladı.

Yapılan görüşmeler sonucunda, elçilikte rehin tutulan 5 kişi tedhişçiler tarafından serbest bırakıldı. Salıverilen 5 kişinin sivil olduğu öğrenildi.

Gözlemciler, tedhişçilerin Venezüella'ya gitmelerinin beklendiğini belirtiyorlar.

Bu arada olay yerindeki gazeteciler, baskıncıların iki temsilcisi ile hükümet adına iki kişinin görüşmelere başladığını bildirdiler. Gazeteciler, hükümet adına görüşmede bulunanlardan birinin Meksika Büyükelçisi olduğunu ileri sürüyorlar.

Libya nükleer teknolojiye sahip olmak istiyor.

TRABLUS (AA)

Libya Devlet Başkanı Muammer Kaddafi, ülkesinin, barışçı amaçlarla kullanılmak üzere nükleer teknolojiye sahip olmak istediğini, ancak hiç bir şekilde nükleer silahlar edinmeyi amaçlamadıklarını bildirdi.

Kaddafi, nükleer gücü olan ülkelerin, buna sahip olmayan ülkelere nükleer teknoloji transfer etmemelerini eleştirdi ve bunun dünya kalkınmasını engellediğini söyledi. Atom enerjisinin barışçı amaçlarla kullanılması ile atom bombasının birbirine bağlı görmenin kötü bir propaganda olduğunu belirten Kaddafi, Libya'nın atom enerjisinden yararlanabilmesi için sanayileşmiş ülkelerin yardımına gerek duyduğunu sözlerine ekledi.

Etna yanardağında patlama belirtileri var

SİCİLYA (AA)

Etna Yanardağının güneydoğusunda yer alan bir kraterde, patlama belirtileri gözlendi.

Yetkililer, patlama belirtileri gösteren ve 3 bin 300 metrelik zirveden 300 metre aşağıda yer alan krater için önceden tahmin yapılamayacağını belirttiler.

Avrupanın en yüksek ve etkin yanardağı olan Etna'da geçen yıl 12 Eylülde meydana gelen patlama, 6 İtalyan turistin ölümüne neden olmuştu.

Zimbabve'de seçimler, yerli halkın büyük ölçüde katılımı ile gerçekleşti. Seçimlerde, anlaşma gereğince, İngiliz güvenlik kuvvetleri görev yaptı. Fotoğrafta, oy vermek için kuyruğa giren Zimbabveliler.

Mugabe, Zimbabve seçim sonuçları konusunda iyimser

SALİSBRUY (AP/AA)

Zimbabve Afrika Ulusal Birliği (ZANU–PF) lideri Robert Mugabe, Zimbabve'de sona eren seçimlerde zafer kazanacakları konusunda iyimser olduğunu, ancak salı günü sonuçların açıklanması ile ülkede muhtemel bir savaş havasının doğmasından kaygılandığını bildirdi.

ZANU'nun 80 sandalye içinden 50'den fazlasını kazanacağını belirten Mugabe, istatistik çalışmaları yapan görevlilerin, bu sayıyı 56 olarak belirlediklerini kaydetti. İngiltere Başbakan: Margaret Thatcher'in, Vali Lord Soames'in yeni hükümetin kurulması konusunda seçim sonuçlarına uymasının şart olmadığı yolundaki açıklamasına değinen Mugabe, "Bunun olmayacağını umarım, biz seçimleri kazandığımızı biliyoruz ve Lord Soames'in hükümeti kurma çağrısını bekliyoruz" dedi.

Mugabe ayrıca, Rodezyalıların savaşa hazırlandıklarını ve bütün güçlerinin mevzilendiğini söyledi. Rodezya ordusunda 6-7 bin civarında Güney Afrikalı asker de bulunduğunu belirten Mugabe Vali Soames'in Commonwealth güçlerini ülkeden çekmesini de "şanssızlık" olarak niteledi.

Öte yandan ZAPU lideri Joshua Nkomo ise gerillalarına seçim sonuçlarını kabul etmeleri gerektiğini söyledi ve hükümet kurulana kadar yerleşim bölgelerinde kalmalarını istedi.

Londra'da yapılan Rodezya Konferansına başkanlık eden İngiltere Dışişleri Bakanı Lord Carrington ise, hiç bir partinin tek başına iktidar olacağını sanmadığını söyledi. Lord Carrington büyük partilerin bir koalisyon oluşturarak 'Milli Birlik Hükümeti'' kurmalarını önerdiğini sözlerine ekledi.

Eritre Halk Kurtuluş Cephesi:

"Afganistan'ın işgalinden sonra Afrika Boynuzu'ndaki denetim mücadelesi hızlandı"

Moskova yanlısı yönetime karşı savaşan Eritre gerillaları.

NİYAZİ TERZİ (LAHEY)

Eritre Halk Kurtuluş Cephesi (EPLF) önderlerinden Amdemicael Kahsai, Hollanda hükümet merkezi Lahey'de düzenlediği basın toplantısında, Afrika Boynuzundaki son gelişmeleri ve geçen 18 yıllık dönemi değerlendirdi.

Kahsai son gelişmelerle ilgili olarak, "Afganistan'ın Rusya tarafından işgal edilmesinden sonra, Afrika Boynuzundaki denetim mücadelesi hızlandı. Rusya ve Amerika bu bölgede keskin bir hegemonya mücadelesine giriştiler" dedi. EPLF önderliğindeki Eritre bağımsızlık hareketinin Rusya tarafından "boğazlanmak istendiğini" bildiren Kahsai, "Şu ana kadar Ruslar, Etyopya'daki rejime, danışmanlar ve silah yardımının yanında bir buçuk milyar dolar askeri yardım verdiler" şeklinde konuştu.

"Bütün dünya Afganistan'dan söz ederken, Eritre'de 3.5 milyon insan soykırımı ile karşı karşıyadır" diyen EPLF önderi; basın toplantısı sırasında gösterilen belgesel film hakkında açıklamalarda bulundu. Ünlü filmci Christian Sabatier tarafından Eritre'de hazırlanan belgesel film, Eritre halkının mücadelesini belgeliyor. Film, Rus MİG uçaklarının Eritre halkını napalm bombalarıyla nasıl katlettiklerini de gösteriyor.

İSPANYA HÜKÜMETİ SOVYET CASUSLARI SINIRDIŞI EDİYOR

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İspanya hükümeti , Moskova hesabına casusluk yaptığı tespit edilen bir kişiyi sınırdışı ediyor. İspanya hükümeti, geçtiğimiz iki ay içinde iki Sovyet casusunu daha sınır dışı etmişti.

Yankı dergisinin haberine göre, Sovyet Havayolları Aeroflot'un İspanya Bürosu Müdürü Oleg Suranov ve Sovyet Büyükelçiliği Başkatibi Anatoli Krasilkinov, casusluk yaptıkları tespit edilerek sınırdışı edildiler. Diplomatik kaynaklar KGB ajanı İgor İvanov'un da sınırdışı edilmesinin beklendiğini belirttiler.

Öte yandan Aeroflot Müdürü Oleg Suranov'un İspanya'da yargılama olanağı varken sınır dışı edilmesinin çeşitli yorumlara neden olduğu bildirildi. İspanya hükümeti ile Sovyetler Birliği arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerin zedelenmemesi için Madrid'in böyle bir tutum aldığı belirtilirken, Suranov'un tutuklanması halinde Sovyetler Birliği'nin İspanya Başbakanı Suarez ve iş arkadaşlarından bazılarını özel hayatları ve iş ahlaklarıyla ilgili bazı gerçekleri açıklamakla tehdit ettiği ileri sürüldü.

KGB ajanlarının İspanya'daki Sovyet yanlısı gruplarla sıkı ilişkiler içinde olduğu bilinmekle beraber, bu ilişkilerin açıklanmayacağına dair önemli tereddütler var. İspanya hükümeti KGB'nin, ETA ve GRAPO ile doğrudan ilişkisi olduğunu açıklamak niyetinde olmakla birlikte, Sovyetler Birliği'nin bu terör odaklarını daha da kışkırtacağından endişe ettiği bildirildi.

GİSCARD D'ESTAİNG KÖRFEZ GEZİSİNİ SÜRDÜRÜYOR

KUVEYT

Basra Körfezi ülkelerine 12 gün sürecek resmi bir geziye başlayan Fransa Devlet Başkanı Valery Giscard d'Estaing Kuveytli yetkililerle görüşmeye başladı.

Kuveyt'te yaptığı konuşmada Giscard d'Estaing, ilk kez bir Fransız Cumhurbaşkanının bu ülkeyi ziyaret ettiğini hatırlatarak ülkesinin uluslararası sorunlara çözüm getiren bir ülke olarak görülmesinin önemli olduğunu söyledi.

Giscard d'Estaing'in heyetinde bulunan bir yetkili Cumhurbaşkanının Kuveyt'e gelmeden önce Alman Başbakanı Schmidt ile gezisi hakkında telefonlaştığını bildirdi.

AET'yi de temsil edecek olan d'Estaing, bölge ülkelerinin uluslararası sorunlar hakkındaki görüşlerini de alacak.

Bu arada Körfez ülkeleri basınının Giscard'dan övgü ile söz ettiği gözlendi.

Denktaş, notamın kaldırılmasıyla Rumların görüşmeleri bozabileceklerini iddia etti

LEFKOŞE

Kıbrıs Türk yönetimi Başkanı Rauf Denktaş, İngiltere'ye özel bir ziyarette bulunmak üzere İstanbul üzerinden Londra'ya gitti.

Yeşilköy havaalanında NOTAM-714'ün kaldırılması ile ilgili bir soruyu cevaplayan Denktaş şunları iddia etti: "NOTAM'ın kaldırılması ile Rumlar çok önemli bir adım attılar. Toplumlararası görüşmeleri dahi bozabilirler. Rumların kendi topraklarımız üzerinde korsanlıklarını kabul edemeyiz. Böyle bir şeye yeltenecek olurlarsa sonuç kötü olur. Rumların devletimiz toprakları üzerinde yapacakları hareketlere dikkat etmeleri gerekir. Israr ederlerse görüşmeler tehlikeye düşebilir."

Denktaş, Londra'da kalacağı süre içinde İngiliz hükümet yetkilileriyle temaslar yapmayacağını, ancak basın toplantıları düzenleyerek Türk tarafının Kıbrıs konusundaki tutumunu ve Rumların buna yaklaşımını anlatacağını bildirdi. Denktaş ayrıca, halen Londra'da resmi bir ziyaret yapmakta olan Rum Yönetimi Başkanı Kipriyanu ile görüşmesinin söz konusu olmadığını da belirtti.

konuklarımız

Erdemir, Maden-İş ve Referandum

TİKP Zonguldak İl Başkanı
Rafet Ballı

16 Şubat 1978. Bu tarih, Maden-İş'in binlerce işçiyi MESS'e satmasına karşı, revizyonist ihanete karşı Erdemir işçisinin "hayır" diye ayağa kalktığı tarihtir. O günden bu yana iki yılı aşan bir zaman geçti. Bu süre içinde Erdemir'deki yetki meselesi bir türlü sonuca bağlanamadı.

En son 25 Şubat 1980 tarihinde yeni bir duruşma yapıldı. Duruşmada, verilecek kararın kendi lehlerine olmayacağını hesaplayan Maden-İş, hakimi ret yoluna gitti ve bunun üzerine hakim davaya bakmaktan çekildi. Ereğli'de davaya bakacak bir başka hakim bulunamazsa, ki bu pek mümkün görülmemekte, dosya Yargıtay'a gidecek. Yargıtay davayı yürütmek üzere yeni bir mahkemeyi görevlendirecek. Eğer Maden-İş'in yeni engellemeleri olmazsa, yetki meselesinin kesinleşmesi en azından birkaç ayı bulacak.

Bu işin hukuki yönü. Şüphesiz meseleyi hukuki açıdan da ele alıp değerlendirmek gerek. Ancak biz burada işin bir başka yönüne değinmek istiyoruz.

Maden-İş 9. Bölge Temsilciliği 25 Şubat tarihli bildirisinde şöyle diyor: "Yetkili ve çoğunluk sendikası olduğumuz bir kez daha kanıtlandı. Buna rağmen hakim çekildi." (Hemen belirtelim. Hakimin çekilmesini kendileri talep etmişlerdi.)

Yani, Maden-İş diyor ki, Erdemir'de işçinin çoğunluğu benim üyemdir. Neye göre? Nereden belli? Bakın işte, bu meseleyi hiç kurcalamamak gerek. Bu konuda Maden-İş derinden yarelidir. Dokunmaya hiç gelmez. Onun için meselenin bu yönü açıldığında Maden-İş hep sükut geçmektedir.

Vakti zamanında Erdemir'de Maden-İş yetkili idi. MESS ile imzaladığı grup sözleşmesi üzerine Erdemir işçisinin büyük çoğunluğu istifa ederek yeni kurdukları Devrimci Maden-İş Sendikasına üye oldu. Sözleşme dönemi başında yetki için her iki sendika da çoğunluğun kendisinde olduğunu söyleyerek, Bölge Çalışma Müdürlüğüne başvuruda bulundu. Yalnız bu arada Maden-İş ufacık bir açıkgözlük yapmıştı. Devrimci Maden-İş üyesi işçileri de kendi üyesi imiş gibi göstermişti. Nasıl mı? Artık Mısır'daki Sağır Sultan'ın bile duyduğu bir usulle. Birçok sendika, kendisine üye olmak için başvuran işçiye tarih kısmı boş bırakılmak kaydı ile birden fazla üye fişi imzalatmaktadır. Bu tarihsiz fişleri sıkıştıkları zaman kullanmak üzere saklamaktadır. İşçi sonradan istifa etse bile, istifadan sonraki bir tarih boş kısma yazılmakta ve o işçi yeniden üye gösterilmektedir. Maden-İş de böyle yapmıştı. Fakat burada hızını alamamış, olacak ki, ölçüyü biraz fazla kaçırmış, Devrimci Maden-İş yönetim kademesindekileri bile kendi üyesi gibi göstermişti. Ayrıca, bizzat mahkeme kararlarında da belirtildiği gibi, maddeten imkansız olan bir şeyi gerçekleşmiş gibi göstermiş, dört bine yakın işçiyi iki-üç gün içinde Devrimci Maden-İş'ten istifa etmiş gibi takdim etmişti.

İşte, Maden-İş'in bahsettiği çoğunluk bu yolla sağlanan çoğunluktur. Maden-İş'in çoğunluğu temsil etmediği yapılan bir irade beyanıyla da açıkça ortaya çıkmıştı. Bu irade beyanı sonuçlarına göre Maden-İş 2 bin 500, Devrimci Maden-İş ise 3 bin işçinin oyunu almıştı.

Herşey bir yana, eğer Maden-İş çoğunluğa gerçekten güveniyorsa, işçinin daha fazla mağdur olmasına gönlü gerçekten razı olmuyorsa, yani meseleyi en kısa yoldan çözmek istiyorsa, bunun da yolu var. İşçinin iradesine başvurmak. Üstelik Devrimci Maden-İş Sendikası da başından beri bu yolu gösteriyor. Anlaşıp referanduma gidelim diyor. Ama Maden-İş'in buna da cevabı hazır. "Evet, ama referandum kanunlarda yok. Kanunlarda olmayan bir şeyi nasıl yaparız?" İşine gelince, bu kanunlar burjuva kanunları, parababalarının kanunları de, işine gelmeyince bu kanunların arkasına saklan. Evet, kanunlarda referandum yapılır diye bir hüküm yok. Ama, aynı kanunlarda taraflar aralarında anlaşırlarsa, özel referandum yapılamaz diye de bir hüküm yoktur. Üstelik daha başından beri, mahkemeler, eğer aranızda anlaşırsanız özel referandum yapılır ve ben bu referandumun sonucunu tasdik ederim diye açıkça belirtmektedir.

Haydi diyelim ki, referandum istemiyorlar. Peki, isticvap yolunu neden kapamaya çalışırlar? Yani, işçiye, sen yetki için başvurulduğu tarihte hangi sendikaya üyeydin diye tek tek sorulması yolunu neden engellemeye kalkarlar? Üstelik bu usül, mevcut kanunlarda da yer almaktadır. Fakat Maden-İş buna da yanaşmamakta, isticvap kararı verecek diye korktuğu hakimi reddetmektedir.

Bir işçi sendikası, üstelik çok "devrimci" olduğunu iddia eden bir sendika düşünün. Ve bu sendika, tabandan, işçinin iradesinden korksun. Referandum, irade beyanı gibi şeyleri duyunca köşe bucak kaçsın. Duvar gibi sağır olsun. Ve de üstelik kalkıp, çoğunluk bendedir, yetki ille de bana verilsin diye ortalıkta dolaşsın. Anlaşılan ağababaları Brejnev'in mektebinde yalanı iyi tedris etmişler.

Erdemir işçisi, yıllardır kanını emen, kendisini işveren karşısında güçsüz düşüren, ülkemizi Rusya'ya peşkeş çeken bu revizyonist çeteyi artık iyi tanımakta, Demir Döküm işçisinin yaptığı gibi sırtından atmak istemektedir.

Devrimci bir sendika, gücünü üyelerinin bilinçli desteğinden, tabanıyla bütünleşmiş olmasından alır. 1967'lerde Amerikancı sarı sendikacılığa karşı mücadelede maden işçilerinin akın akın bağrında toplandığı Maden-İş, Rus uşaklarının yönetiminde bugün bu noktaya gelmiştir. Onun artık, işçi sınıfının menfaatleri, ülkemizin geleceği ile uzaktan yakından bir ilgisi kalmamıştır. Erdemir işçisini aylardır mağdur eden, işçi iradesine yani demokrasiye karşı gelen Rus uşaklarının işçi haklarını, demokrasiyi savunuyoruz diye genel grev çağrıları yapmaları düşündürücüdür. Bugün Rus uşaklarının işçi haklarının ve demokrasinin yanında mı, yoksa karşısında mı olduğunu Erdemir işçisi çok yakından bilmektedir.

DİSK'in genel grev için işçilerden biner lira toplaması tepkiyle karşılanıyor

- Gaziantep'te DİSK'e bağlı sendikaların şubeleri genel greve karşı çıkmayı kararlaştırdılar
- DİSK'e bağlı sendikaların dağıttığı bildirilerde toplu tensikat için para toplandığı söyleniyor

İŞÇİ SERVİSİ

DİSK'in ocak ayı sonunda Ören'de aldığı genel grev kararı doğrultusunda, çeşitli fabrikalarda işçilerden biner lira toplamak istediği, fakat bunun tepkiyle karşılandığı öğrenildi. Bu arada DİSK'e bağlı sendikaların Gaziantep şubelerinin geçtiğimiz günlerde yaptıkları bir toplantıda genel greve karşı çıkma kararı aldıkları ve bunu Genel Merkeze ilettikleri bildiriliyor.

Öğrenildiğine göre DİSK, genel grevden önce oluşturulmasını kararlaştırdığı grev fonu için bütün işçilerden biner lira toplanması için, Konfederasyona bağlı sendikalara direktif verdi. Bu direktif uyarınca çeşitli fabrikalarda toplantılar düzenleyen sendika yöneticileri, DİSK grev fonu için her üyenin biner lira vermesi gerektiğini söylediler. Bu açıklama işçiler tarafından tepkiyle karşılanarak, "DİSK, şimdiye kadar verdiğimiz milyonlarca liralık aidatı ne yapıyor? Hele önce bunun bir hesabını versinler" dendi.

Bilindiği gibi Abdullah Baştürk, genel grevden sonra büyük bir işçi kıyımı durumunda, atılan işçilerin geçimlerini sağlamak için DİSK'e 400 milyon lira gerektiğini açıklamıştı.

Gaziantep'te bir süre önce, DİSK, Türk-İş ve bağımsız sendikalardan oluşan 17 şube örgütü, hükümetin işçi kıyımına ve baskılara karşı ortak hareket edeceklerini açıklamalarından sonra DİSK'e bağlı şubelerde ayrıca bir toplantı yapılarak genel grev konusunu tartıştılar.

DİSK'e bağlı şubelerin basına kapalı yaptıkları toplantıda, Merkezin genel grev çağrısını tartışan şube yöneticilerinin çağrının şu dönem yersiz ve maceracı olduğunu belirttikleri ve DİSK'in bu çağrısına ülke çapında tabanın katılmayacağı ve genel grevin şu dönem yasal olarak sakıncalı olduğu şeklinde belirlenen görüşlerini Genel Merkeze bildirdikleri öğrenildi.

Yapılan toplantıda ayrıca, Tariş ve Tekel olayları da tartışılarak, bu gibi şeylerle DİSK adına leke getirildiği, Tariş'te TKP ve maceracı grupların öne atılarak, DİSK'i kendilerine alet etmek istedikleri belirtildi.

İsminin açıklanmasını istemeyen bir DİSK yetkilisi, "Burada Merkezin çağrısına uyarak genel grev çağrısı yapsak, taban katiyen katılmaz. Şu şartlarda genel grev çağrısı işçileri maceraya sürüklemek olur. Gaziantep'te DİSK, Türk-İş ve bağımsız sendikalar olarak hükümetin tutumuna karşı ortak hareket edeceğimizi açıkladık. Bu güzel bir şeydir. Ancak, bu birliği yersiz genel grev çağrısı ile bozmak işçilerin aleyhine birşey olur" dedi.

Öte yandan DİSK'e bağlı çeşitli sendikalar yayınladıkları bildirilerde DGM direnişindeki toplu işten çıkarmaları da hatırlatarak, bir genel grev hareketinde "İşçilerin uğrayacağı maddi kayıpları" karşılamak için merkez fonu oluşturulduğunu bildiriyor ve bu fona para kesilmek için çağrılarda bulunmaya devam ediyorlar.

DİSK GAZİANTEP KOMİTESİNİN AÇIKLAMASI

DİSK'e bağlı sendikalar ayrıca, kendi aralarında üç kişilik bir komite kurarak Gaziantep çapında merkezi bir hareket edeceklerini açıkladılar. Gaziantep'te kurulan DİSK Komitesinin açıklamasında, "Hükümet, işçilerin emekçilerin ve tüm çalışanların demokratik hak ve özgürlüklerini kısıtlayan baskı yasalarını meşrulaştırmak istemektedir. Planın sahipleri şunu iyi bilsinler ki, demokratik hak ve özgürlüklerin kısıtlanması ile anarşi ve terör durdurulamaz. Anarşi ve terör demokratik hak ve özgürlüklerin genişletilmesi ve halkın anarşiye karşı tavır alması ile önlenebilir" deniyor.

Açıklamada ayrıca, işyerlerinde çalışan işçilerin hiç bir tahrike kapılmadan yasalarla ve toplu sözleşmelerle kazanılmış hak ve özgürlüklerin sendika örgütleri aracılığı ile savunulması isteniyor.

Lokavtın kaldırılması için Meclise teklif verildi

ANKARA (AA)

CHP Ordu Milletvekili Temel Ateş ve 27 arkadaşı, lokavtın kaldırılması için hazırladıkları kanun teklifini Millet Meclisi Başkanlığına verdiler.

Ateş ve arkadaşlarının kanun teklifinde 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu ile öteki bazı kanunlarda yer alan lokavtla ilgili hükümlerin kaldırılması isteniyor. Hazırlananyasa tasarısının gerekçesinde "Lokavtın bir hak olarak düşünülemeyeceği" belirtilerek, "Güçsüz karşısında güçlüye daha büyük silahlar vermek, hakka da, hukuka da demokrasiye de aykırıdır" deniliyor.

İzmir ESHOT, Genel-İş seçimlerinde TKP'lilerin desteklediği listeler seçimleri kaybetti

İzmir Belediyesine bağlı Elektrik, Su, Havagazı, Otobüs-Troleybüs (ESHOT) Genel Müdürlüğüne ait Karşıyaka ve Konak Otobüs Harekete, Üçkuyular Troleybüs Hareket ve Troleybüs Atölyesi, Basmane Otobüs Atölyesi ve Havai Hat işyerlerinde Genel-İş Sendikası temsilci seçimleri yapıldı.

Bilindiği gibi Genel-İş Sendikası İzmir 2 Nolu Şubesi bu işyerlerindeki temsilcileri sendikadan habersiz bildiri yayınlamak ve sendikacıları asılsız suçlamalarla yıpratmak gerekçeleri ile görevden almış, yerlerine yeni temsilciler atamıştı. Temsilcilikten alınan TKP yanlıları ise sendika tarafından atanan temsilcilere karşı çıkarak seçimlerin yapılmasını istemişti.

Yenilenen seçimlerden sonra atama yoluyla temsilci olan adayların işçilerin çoğunluğunun desteğini aldığı, TKP'lilerin ise istedikleri sonucu elde edemedikleri görüldü. İşçilerin büyük çoğunluğu kendilerini maceraya sürükleyen kişilerin yer aldığı listelere itibar etmedi.

Troleybüs Atölyesinde seçimlere 3 liste katıldı. Sendikacıların desteklediği liste 152 oy, TKP'lilerin listesi ise 41 oy aldı.

Üçkuyular Troleybüs Harekette yeni adaylardan oluşan liste 166 oyla kazandı.

Karşıyaka Otobüs Harekette sendikanın atadığı 2 temsilcinin katıldığı liste çoğunluğun oyunu aldı.

Konak Otobüs Harekette 4 liste çıktı. Eski temsilcilerden Yahya Demircan ve İsmail Azman'ın yer aldığı liste 344 oyla seçimleri kazandı. En çok işçinin çalıştığı ve 4 eski temsilcinin güvenoylamasını kazandığı bu işyerinde seçimlere katılan iyiniyetli demokrat kişilerin oluşturduğu bir başka liste ise 4 DSM'cinin yer alması nedeniyle işçilerin desteğini kazanamadı. TKP'lilerin desteklediği liste ise 102 oy alabildi.

Havai Hatta tek liste çıktı. Sosyal-demokrat nitelikli kişiler temsilci oldular.

Basmane Otobüs Atölyesinde ise Şerafettin Eye ve Zülfü Koç'un listesi 104 oyla seçimi kazandı. TKP'lilerin desteklediği liste ise 85 oy aldı.

Polatlı Devlet Üretme Çiftliğinde yetki sorunu çözülemedi

- İşçiler Hak Tarım-İş'in MHP ile işbirliği yapmasını kınarken, Devrimci Toprak-İş'in de sorunlarla ilgilenmediği belirtiliyor
- Devrimci Toprak-İş Şube Başkanı Genel Merkezin kendi adına gerçek dışı açıklamalar yaptığını söyledi

POLATLI (ÖZEL)

Polatlı Devlet Üretme Çiftliğinde Hak Tarım-İş'le Devrimci Toprak-İş Sendikasının çekişmesi yüzünden yetki sorununun çözümlenemediği ve işçilerin zor duruma düştüğü bildirildi. 327 daimi, 370 civarında da geçici işçinin çalıştığı Polatlı DÜÇ'de geçtiğimiz günlerde yapılan irade beyanında her iki sendika da çoğunluğu sağlayamadı.

Bunun üzerine üye fişlerini bilirkişiye havale eden mahkeme heyetinin 11 Martta duruşmaya devam edeceği bildirildi.

İŞÇİLER NE DİYOR?

1975'ten beri sendikal rekabete sahne olan Polatlı DÜÇ'de çalışan işçiler şunları anlattılar:

"Devlet Üretme Çiftliğindeki mücadelemiz Türk-İş'e bağlı Tarım-İş'te başladı. Bu sendikanın o zaman başlattığı greve bütün işçiler katıldı. 21 gün süren greve sendika sahip çıkmayınca TİS'de örgütlenmek istedik. Ancak devrin iktidarının baskıları sonunda Hak Tarım-İş Sendikası yetki aldı. İşçiler de atılma korkusuyla bu sendikaya üye oldu. Bu sendikanın da işçi haklarını savunmaması üzerine Devrimci Toprak-İş'i getirdik. 11 Ocak 1979'da bu sendika yetki çağrısında bulundu. Fakat Hak Tarım-İş'in itirazları yüzünden yetki bu zamana kadar uzadı."

HAK TARIM — İŞ, MHP İŞBİRLİĞİ

İşçiler çoğunluğu kaybeden Hak Tarım-İş yöneticilerinin işveren vekili ile anlaşarak MHP yanlılarını çiftliğe yerleştirmeye başladığını belirttiler.

Bu saldırıların çalışma huzurunu bozduğu bildiriliyor.

DEVRİMCİ TOPRAK — İŞ DE İŞÇİLERLE İLGİLENMİYOR

Öte yandan bunca deneyden sonra getirilen Devrimci Toprak-İş'in de işçilerin sorunuyla ilgilenmediği bildiriliyor. Bu sendikanın daha ilk günden "savaş çığlıkları" attığını söyleyen işçiler, sendikanın genel merkezinde olanların TKP yanlısı ve işçilerin birliğini engelleyen tertipler içinde olduğunu söylediler. Genel Merkezin, sendika dergisinde Polatlı Şube Başkanının adını kullanarak yalan yayında bulunduğunu belirttiler.

Konuyla ilgili olarak görüştüğümüz Devrimci Toprak-İş Sendikası Polatlı Şube Başkanı Vahit Akbay, sendikanın bu tutumunu eleştirerek şöyle dedi:

"Biz yıllardır Devlet Üretme Çiftliği işçilerinin çıkarlarını gerçekten savunan bir sendikaya kavuşmak için mücadele verdik. Ancak Devrimci Toprak-İş Genel Merkezinin benim adıma gerçek dışı yayınlar yapması güvenimizi sarsmıştır. Biz Genel Merkezin siyasi amaçları için değil, bugüne kadar elde edemediğimiz haklarımız için mücadele ediyoruz."

BİR AKIL HASTANESİNDEN NOTLAR 3

Bakırköy kabusu

Abdullah Kurtay

Bir hasta bağırıyordu:

BURASI HASTANE Mİ, ESARETHANE Mİ?..

- Modern tedavi yöntemleri dedikleri, aslında işkence yöntemlerinden farksız Rehabilitasyon tedavisi uygulanan terzihanede şimdi 5 hasta çalışıyor

Bakırköy Akıl Hastanesinde rehabilitasyon tedavisinin yapıldığı terzihanedeyiz. Yaklaşık 200'e yakın dikiş makinası kaderine terkedilmiş, öylece duruyor

Bir zamanlar, burada uygulanan tedavi yönteminden iyi sonuçlar alındığı söyleniliyor. Şimdi ise sadece 5 hasta çalışıyor, burada!... Eskiden ilkokul öğretmeni olan Ali Şerif'e yaklaşıyorum. Daha bir şey söylemeden, o konuşuyor.

— Ne hikmetse artık gazeteciler ayağıma kadar geliyor, buyur otur bakalım!... Sigaran var mı?.. Bir sigara ver de konuşalım.

Sigara veriyorum. İçini çekiyor. Nasıl, buradan memnun musunuz? diye soruyorum Gülerek yanıt veriyor

— Aslında hastane ile esarethane ayrı şeylerdir! Bunu biliyor musun?.. Şimdi hasta, hasta mı yoksa esir mi? Bunu mutlak bilmelidir. Yani diyeceğim şu: Bugün eğer, burdan çıkarsam hastaneden mi çıktım, tımarhaneden mi çıktım, esarethaneden mi çıktım, bilemiyorum.

O ara, kendisini "Alpaslan Türkeş"in kızı olarak tanıtan Fatma Sabahat Tezoğlu, söze karışıyor.

— Efendim, Aygaz mühim. Aygaz bulamıyorum ki!... Dolayısıyla Aygaz yakamıyorum bu da çok önemli. Anneme söyledim, şu kocası olacak "Alpaslan Türkeş"e bir söyle de Aygaz bulsun bana, diye. Söylemedi.

Hangi Alpaslan Türkeş diyorum. Kahkaha atarak cevap veriyor.

— Bilmez miyim canım, şu bizim komisyoncu Alpaslan Türkeş!...

Derken yanımıza Hatice Atılgan da geliyor. Ve kendi aralarında başlıyorlar tartışmaya.

— Bir mantom var. Cepleri yırtık. Onu yapmaya çalışıyorum.

— Canım şimdi mantonun sırası mı, bak bey burda, ayıp oluyor.

— Ne yapalım yani, yoldan çıkma fahişelerin evleri ayrılmalı. Biz fahişelerle aynı yerde kalamayız. Çünkü; onlar hep yiyip, içiyorlar.

— Yoo, bak burda yanılıyorsun. Bir kere hastanede: kaşık yok. Dayak var, azarlanmak var. Sonra o ne hal canım, aşağıda herkes çıplak, altına yapıyor, orda yemek yiyiyor. Olur mu, olur mu bu?...

— Ama onlar çok hasta.

— Kimi kimseleri de yok. Parasız hasta onlar!..

— Valla, ben burdan çıkmayı düşünmüyor değilim, ama acele etmiyorum, bekliyorum.

— Bir kere hastaneyi dünya görüşü kuvvetli, iyi kişilerin yönetmesi lazım.

Az sonra yanımıza başka hastalar geliyor. Hastanede niye kaldıklarını sorduğumda, hepsi de farklı yanıtlar verdiler.

Gencecik bir kadın... Hayattan bezmiş bir halde, "Niye burdasın?" diye soruyorum. Sigarasından derin bir nefes çekerek cevaplıyor...

— Kocam arabamı sattı, onun için sinirlendim. Asabıma hakim olamadım. Tımarhaneyi boyladım. (5. Servister Z.G.)

İri yapılı başka bir hastaya yanaşıyorum. Soruma hiç düşünmeden yanıt veriyor.

— Ben bu hastanenin eski hastasıyım. İcabedince gelirim, bir müddet kalır, giderim. (16. Servisten M.A.)

Durup, durup şarkı söyleyen ve kendini Orhan Gencebay sanan bir hasta ise, şunları söylüyor.

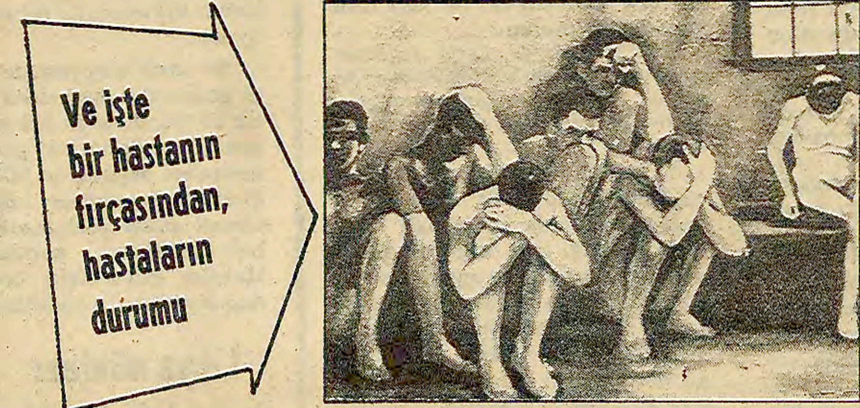
— Dışarda iş bulamadım. Kalacak yerim olmadığından burada kalıyorum. (37/B'den N.A.)

Bir de 7/A koğuşunun tatlıcı Sacit'ine soruyorum; "çok tatlısın abi" diyerek anlatıyor.

— Hastanede hasta olarak kalıyorum. Şikayetim ise tulumba istiyorum, baklava istiyorum, revani istiyorum, çukulatalı helva istiyorum. Bir de hayat arkadaşı istiyorum (7/A'dan S.C.)

(Devamı sa. 7. sü 4'de)

Modern tedavi bu mu?

Ve işte bir hastanın fırçasından, hastaların durumu

Bir ibret belgesi — Tariş eski yöneticilerinin Tariş raporu 3

Partizan amaçların itirafı

Tariş eski yönetiminin İplik Fabrikasıyla ilgili olarak hazırlanan raporda yöneticiler arasındaki uyumsuzluğun yanısıra, şefler arasında da bir gruplaşma olduğu belirtilerek, gruplaşan şefler isim isim belirtildikten sonra, bu gruplaşmanın yöneticiler tarafından körüklendiği ve politik yatırımlar gereği bu durumun ortaya çıktığı ifade ediliyor. Rapor bu konuda şöyle devam ediyor:

"Yönetim Kurulu üyeleri, başta Ümit Dirik ve Hürrem Şahinci olmak üzere fabrika yönetimine direkt ve endirekt müdahaleleri gereğinden fazla olmakta, böyle olmasını Erol Güngör bilhassa arzulamaktadır.

"Fabrika hakkında bilgi almak istediklerinde müdürlerden ziyade şefleri tercih etmektedirler. İşçilerden, müdürler ve bazı şefler hakkında bilgi toplamaktadırlar. İş değişimi, işçi alım konularında işçiye hoş görünmek ve ileriye dönük politik yatırımlarda bulunmak için ısrarlı durmaktadırlar.

"İş değişimleri işçiler arasında huzursuzluk yaratmaktadır. Her işçi bir yönetim kurulu üyesini arkasına almak, onun desteğini duymak psikolojisi içindedir. Bir departman Müdürünün sekreterinin hangi odada oturtulması gerektiği yönetimkurulu üyesine kadar intikal etmektedir. Örneğin Planlama Müdürü Kamile Ölçer'in sekreteri Avniye Bilgen, öteden beri ekonomist ve büro şefi Saadettin Kurt'un odasında çalıştığı halde, söz konusu şefin rahat kulis yapabilmesi fabrikada olup bitenleri telefonla rahatça aktarabilmesi için çalışma odası değiştirilmek istenmiştir. Planlama Müdürü yer değişimini gerekli görmemesine rağmen, Erol Güngör ve Hürrem Şahinci Fabrika Müdürü vasıtasıyla devreye girerek duruma müdahale etmiş yer değişimini sağlatmışlardır.

Fabrika Müdürü, böylesine basit işlerin karşısına çıkacağı yerde yardımcı olarak departman müdürünün saygınlığını zayıflatmıştır. Kısaca değindiğimiz bu nedenler fabrika yönetimini olumsuz yönde etkilemektedir.

KADRO FAZLASI VE GİZLİ İŞSİZLİĞİN İTİRAFI

Tariş'in eski Genel Müdürü Erdinç Gönenç, her ne kadar basın toplantılarında partizan amaçlarla gerektiğinden fazla kadro bulundurdukları iddialarını yalanlamışsa da, kendi adamlarının hazırladığı raporda bu durum açıkça belirtiliyor ve İplik Fabrikasında "büro elemanlarının fazlalığı" ve "çalışmayan işçiler sorununa" değiniliyor.

"Büro hizmetlerinde çalışanların genellikle memur kadrosunda olması münasebetiyle, ihtiyaçlar göz önünde tutularak yeteri kadar yeni ilave memur kadrosu yönetim kurulu kararıyla ihdas edilmiştir.

"Fabrika Müdürlüğüne, tüm servis müdürleri ve müdür yardımcısı olarak her servisin kadrosuyla çalışması fazla elemanlara işletme içinde iş verilmesi önerildi. Bu öneri üzerinden bir buçuk ay geçmesine rağmen halen müsbet veya menfi cevap verilmemiştir. Fabrika Müdürüne söz konusu durum hatırlatıldığında, kendisine yakın olan bazı isimlerin bu önerinin dışında tutulmasını istemiştir. Müdürler haklı olarak böyle bir uygulama yapıldığında ayırım yapılmaması gerektiğini kendisine iletmişlerdir. Buna rağmen konuya bir açıklık getirilmemiştir.

"Bugünkü durumda büro hizmetlerinde çalışan müteferrik büro elemanları fazladır; gizli işsizliği oluşturmaktadır. Söz konusu fazla elemanlar işletmeye verildiğinde üretime katkısı olacak, randıman artacaktır.

Yarın: Kaderlerine işçileri de ortak etmek istiyorlar

Fiyat tespitlerine itiraz eden Kınıklılar, tütünlerini Tekel'e teslim etmedi

CHP İzmir İl Başkanı Sedat Akman, başfiyatın göstermelik kaldığını, ortalama fiyatın 70 lira dolayında gerçekleştiğini söyledi

İZMİR (ÖZEL)

Kınık'ta piyasanın açılmasından sonra tütün fiyatlarını düşük bulan üreticiler, tütün fiyatlarına itiraz ettiler ve tütünlerini Tekel'e teslim etmediler.

Kınık'ın üç büyük mahallesindeki yüzlerce üretici, muhtarları aracılığıyla Tekel Müdürlüğüne başvurarak, ortak imzalı itiraz dilekçelerini verdiler. Kınıklılar dilekçelerinde, "Haksızlıkların düzeltilmesini ve yeniden tespit yapılmasını" talep ettiler.

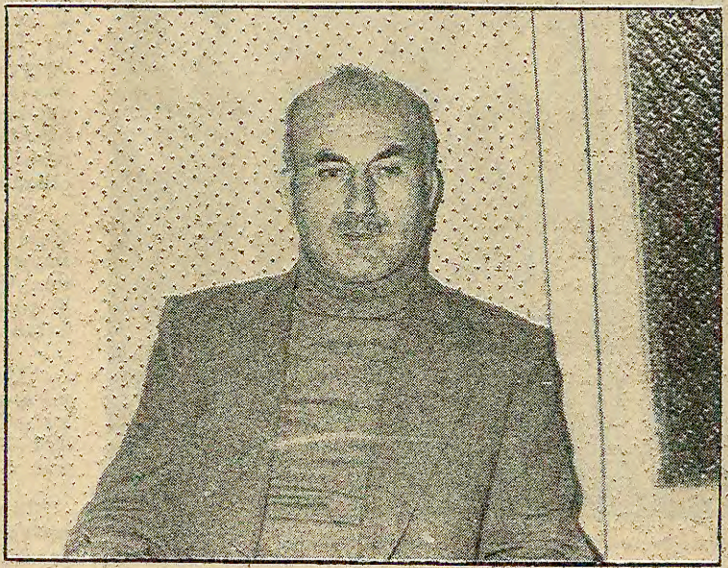
Yeni tespitler açıklanıncaya kadar ürünlerini Tekel'e teslim etmeyeceklerini belirten üreticiler, fırsatçı tüccarların bu durumdan yararlanarak bazı üreticilerin tütünlerini ucuza kapatabileceklerinden endişe ettiklerini belirttiler.

"BAŞFİYAT GÖSTERMELİK KALDI"

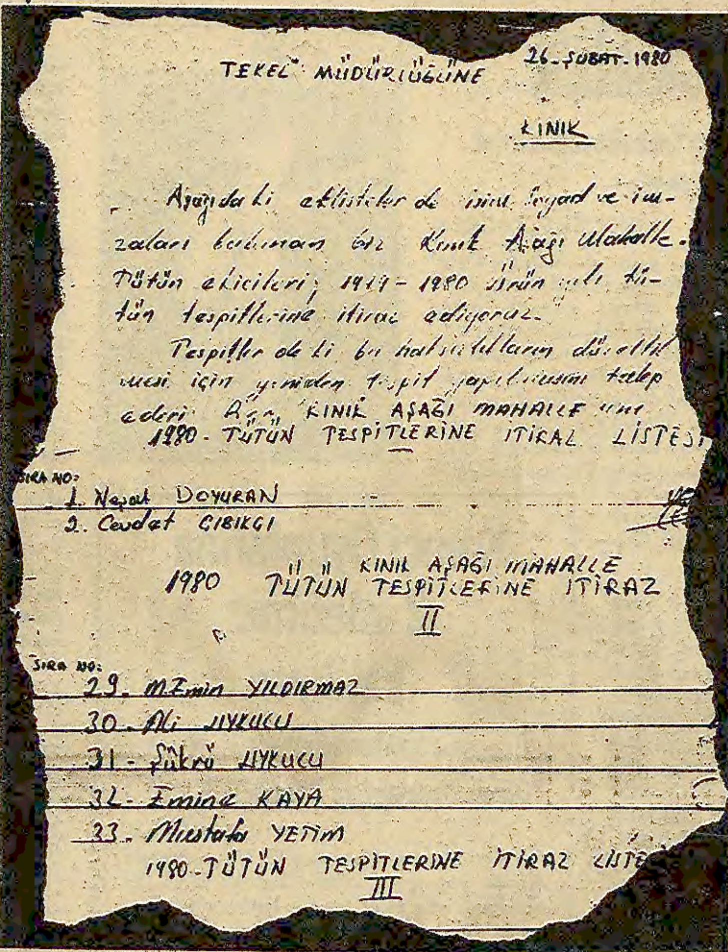
Öte yandan CHP Başkanı Dr. Sedat Akman, tüccarın piyasadan 15 gün önce iyi kaliteli tütünü başfiyatın 2-5 lira üstünde bir fiyatla kapattığını, Tekel'in ise kaliteli tütünün ancak yüzde 5'ini alabildiğini belirterek, ilan edilen başfiyatın göstermelik kaldığını söyledi. Akman, Tekel bakanının 50 liranın altında tütün alınmayacağı ve ıskarta, su çürüğü olmayacağı yolunda söz vermesine rağmen, ıskarta ve suçürüğü ayrıldığını ve fiyatın da 50 liranın altına düştüğünü belirtti.

Yaşam koşullarının geçen yıldan beri yüzde 180 arttığını söyleyen Akman, tütün başfiyatında yüzde 80'lik bir artışın, üreticilerin ihtiyacını karşılamadığını söyleyerek şöyle devam etti:

"Tekel bakanı yanlış bilgilerle donatılmakta, bu yüzden de ayakları yere değmemektedir. Bakan, piyasayı denetliyorum diye AP ilçe merkezlerinden tek yanlı bilgi almıştır. Üreticinin içine girememiş, gittiği yerlerde bir avuç devşirme insanla görüşmüştür. Başfiyatın 130 lira ilan edilmesine rağmen, bölgemizde ortalama fiyat 70 lira civarındadır. Bakan ayrıca, kesilen fonların ne olacağı sorusuna hâlâ cevap vermemiştir. Bir türlü tütün üreticisine tekrar aktarılacaktır diyememektedir. Bu yüzden bu fonların akibeti de meçhuldür."

Aşağı mahalle muhtarı Hüseyin Öğütücü, "Kınık'ta yıllardır beri ilk defa bu kadar fazla sayıda itiraz oldu" diyor.

TEKEL MÜDÜRLÜĞÜNE 26-ŞUBAT-1980

KINIK

Aşağıdaki listelerde isim soyad ve imzaları bulunan biz Kınık Aşağı Mahalle tütün ekicileri, 1979-1980 ürün yılı tütün tespitlerine itiraz ediyoruz.

Tespitlerdeki bu haksızlıkların düzeltilmesi için yeniden tespit yapılmasını talep ederiz. [illegible] KINIK AŞAĞI MAHALLE [illegible]

1980 - TÜTÜN TESPİTLERİNE İTİRAZ LİSTESİ

SIRA NO:

1. Nejat DOYURAN
2. Cevdet CIBIKÇI

KINIK AŞAĞI MAHALLE 1980 TÜTÜN TESPİTLERİNE İTİRAZ II

SIRA NO:

29. Mümin YILDIRMAZ
30. Ali UYKUCU
31. Şükrü UYKUCU
32. Emine KAYA
33. Mustafa YETİM

1980 - TÜTÜN TESPİTLERİNE İTİRAZ LİSTESİ III

Kınıklılar tespitler sırasında haksızlık yapıldığı için tütünlerini Tekel'e teslim etmediler.

Elektronik tercüme makineleri 5 dilde çeviri yapıyor

DEN HAAG (ÖZEL)

Son günlerde Hollanda piyasasına sürülen dolma kalem büyüklüğünde elektronik tercüme makineleri, 5 dilde tercüme yapabiliyor. Elektronik hesap makinelerinin üzerinde bulunan taşlara benzer tuşlara değerek, tercüme edilmesi istenilen metin cihaza yazılıyor. Cihaz bu teksti istenilen dile çeviriyor. Çeviriler Hollanda, İngilizce, Fransızca, Almanca, İspanyolca ve Rusça olabiliyor.

Yine bu dillerin herhangi birinden bir başka dile çeviri yapmak da mümkün.

Cihazların yaptığı çeviriler çok şekilci oluyor. Bazen tercümesi istenen metindeki kelimeler başka bir dile çevirilmiş oluyor. Bu yüzden, bilim adamları bu cihaza tercüme makinesi yerine "sözlük" ismini veriyorlar. Tam bir tercüme makinesi olabilmesi için anlayış kabiliyetinin cihaza yerleştirilmesine çalışılıyor. Cihaz, her dilden 1000 kadar kelime ve yüzlerce cümle hazinesine sahip.

ELEKTRONİK BEYİNLER GAZETE OKUYUP DEĞERLENDİREBİLİYOR

Birleşik Amerika Yale Üniversitesi tarafından programlanan kompüterler, artık gazete de okuyabiliyor. Hatta gazetelerdeki yazıları değerlendirebiliyor. Yeni geliştirilen kompüterlere 3 çeşit program yerleştiriliyor. AI programlaması adı verilen programlamada, günlük yaşantı ile ilgili yazılar değerlendirilebiliyor.

SAM programlaması çeşitli kaza haberlerini PAM programlaması ise, siyasi gelişmeleri değerlendirebiliyor.

"Pahalılık zammı" verilmezse Maden-İş 400 işyerinde direnişe geçeceğini açıkladı

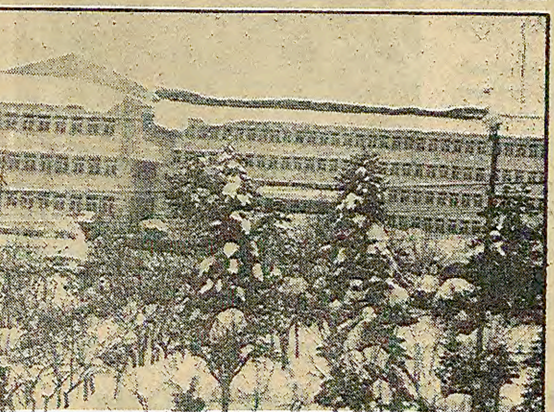
BURSA (THA)

T.Maden-İş Sendikasının Bursa'da yapılan genişletilmiş işyeri temsilcileri toplantısında konuşan Genel Başkan Vekili Kemal Daysal, toplusözleşme dönemi dışındaki 400 işyerinde "Pahalılık zammı" isteyeceklerini, bu zammın verilmemesi halinde sözleşmeleri iptal ederek direnişe geçeceklerini açıkladı.

Öte yandan MESS'in yeni tekliflerini çarşamba günü vereceğini belirten Daysal, önümüzdeki pazar günü İstanbul Spor ve Sergi Sarayında toplanacak olan Maden-İş Genel Temsilciler Meclisinde bu tekliflerin görüşüleceğini söyledi. Daysal MESS'in getireceği tekliflerin isteklerin çok altında olacağını belirterek, "Bu toplantıdan grev ve savaşım sloganları çıkacaktır" dedi.

Daysal bazı kuruluşlar ve sendikalar arasında "Cephe Birliğini" sağladıklarını belirterek Tekstil Sendikasının grevlerine Maden-İş olarak aktif biçimde katılacaklarını da açıkladı.

Bursa'da yapılan toplantının sonunda "Cephe birliğinin örülmesi amacıyla mart ayı içinde DİSK'in öncülüğünde Bursa'da bir miting yapılması"da kararlaştırıldı.

Depremde yıkılan hükümet konağı 9 yıl sonra yeniden açıldı

BİNGÖL (ÖZEL)

1971'de depremde yıkılan Bingöl hükümet konağı hizmete açıldı.

Bingöl Valisi Ahmet Özer binanın açılışında yaptığı konuşmada, ülkenin bugün birlik ve barışa ihtiyaç duyduğunu söyleyerek, düşünceye saygı duymak ve sabırlı davranmak, farklı düşüncelerin gelişmesinden ürkmemek gerektiğini belirtti. Dış güçlerin, içerde birlik olmadığı zaman ülkeyi gafil avlamak için çalıştıklarına işaret eden Özer, halkı birliğe çağırdı.

«Derslere girerseniz silahlar konuşur!..»

● Liseler açıldı. Yine aynı soru: «Anarşi nasıl önlenecek?»

● Olaylarda adı en çok duyulan gruplar: İGD, Dev-Sol ve Halkın Kurtuluşu

HABER MERKEZİ

Güzel bir pazartesi sabahı. Lise öğrencileri neşe içinde okula gidiyorlar. Öğrencilerin bir kısmı arkadaşlarını görecek olmanın sevincini, bazısı o gün yapılacak olan bir sınavın heyecanını yaşıyor. Bazı öğrencilerde ise haftasonu tatilinin çok çabuk bitmesinin burukluğu var.

Okula yaklaştıklarında köşebaşlarını tutmuş atkılı-parkalı grupları görüyorlar. Gruptan birkaç kişi öğrencilere yaklaşıyor ve "Bugün ... boykot var. Bu hepimizin mücadelesi. Hadi evlerinize dönün" diyor. Öğrencilerin bir kısmı geri dönüyor. Bazıları da "Ama bugün sınavımız vardı. Ben derse gireceğim" diyor ve okula yöneliyor. Köşebaşlarındaki teröristlerin "boykot" çağrılarına kulak asmayan veya ne için boykot yapıldığını anlamayan öğrencilerden bir kısmı okulun kapısı önüne geliyor. Sımsıkı sarılmış atkıdan sadece gözü görülen birisi "Dediğimizi yapın. Yoksa gereken yollarla cezalandırırız. Derslere girerseniz silahlar konuşur! Ona göre" diyor.

Öğrenciler bu kişileri tanımıyorlar. Okul dışından olduklarını anlıyorlar. Birkaç öğrencinin, kapıda birikmiş 15-20 kişilik gruba karşı koymaları mümkün görünmüyor. Okulun "tatil" olmasına sevinen bazı öğrencilerin yanı sıra büyük bir çoğunluk kızgınlık ve çaresizlik içinde çeşitli yönlere dağılıyorlar. Bu "şanlı mücadele"ye katılmak zorundaki öğrencileri artık, dumandan göz gözü görmeyen kahve köşeleri, okey masaları veya kalitesiz filmler beklemektedir.

İşte bir boykot. Boykotun amacının ne olduğu önemli değil. Zorbalar oturdukları yerde üç-beş belli onlarca "amaç" yaratabilirler. "Falanca olayı protesto, öldürülen filanca arkadaşımızın bilmem kaçıncı ölüm yıldönümü" vs. Öğrenciler çoğunlukla eylemin amacının neye hizmet edeceğinin farkında değiller. Olamazlar da. Çünkü zorbaların yaptıkları eylemin amacını öğrencilere kavratmak, onların gönüllü desteklerini almak, birleşerek hakları elde etmek gibi sorunları yok. Kimseyi ikna edemeyecek, anlaşılmaz fikirlere sahip olmaları böyle davranmalarının esas nedeni.

Aslında bu boykot olabileceklerin en iyisi. Birçok lise öğrencisi için alışılmış bir olay. İşin ucunda çatışma, yaralanma, ölüm, gözaltına alınma da olabilir, öğrenim günlerce aksayabilirdi.

KAMUOYUNUN DİKKATİ LİSELERDE

Geçtiğimiz öğrenim yılında liseler açısından anarşi şimdiye kadar görülmedik boyutlara ulaştı. Kuştepe ve Sultanahmet liselerinin müdürleri kısa zaman aralıkları içinde ardarda öldürüldüler. Ülkemiz ve öğrenim hayatı iki yurtsever evladını kaybetti.

Aralık ayının sonunda "Maraş katliamının protestosu" adı altında yapılan eylemler ise öğretim kurumlarını, özellikle de liseleri günün konusu haline getirdi. "Maraş katliamını protesto ediyoruz" diye onlarca okulda boykot yapıldı. Suçlu-suçsuz binlerce öğrenci gözaltına alındı. Parkalı-atkılı gruplar liselerin önünden ayrılmaz oldu. Korsan gösteriler, lastik yakmalar, güvenlik kuvvetleriyle çatışmalar ortalığı kapladı. Onlarca öğrenci yaralandı. Sadece İstanbul'da 1785 öğretmen açığa alındı. Bu kez de terör odakları "Öğretmenler geri gelsin" diye boykot ve işgallere kışkırttılar öğrencileri. Bir tek Bakırköy İzzet Ünver Lisesindeki olay bile kargaşalığın boyutu hakkında fikir veriyor: Kendine "solcu" süsü veren gruplar dinamit ve silahlarıyla okulu işgal ediyorlar. Jandarma ve polis okulu kuşatınca 500 öğrenci sabah saat 8.00'den gece 23.00'e kadar mahsur kalıyor. İşgalci grup okuldan dışarı ateş açıyor. İçeride ağlayanlar, fenalık geçirenler oluyor. Öğrenciler büyük bir korku içinde ne olduğunu duyuyorlar ama silahlı gruptan korkuyorlar. Anarşi yaratan grupların öğrencilere verdikleri, bundan ibaret. Öte yandan sapla samanın birbirine karıştırılarak öğrenci ve öğretmenin gözaltına alınması, işten el çektirilmesi, eğitimi aksatıyor. Öğrenciler karneyi bile vaktinde alamıyorlar. Güvenlik kuvvetlerinin ise yer yer olayları dipçikle durdurma anlayışı ise olayların daha da büyümesine hizmet ediyor. Peki ne oluyor bu liselere?

OLAYLARDA ADI DUYULAN GRUPLAR

Geçmiş yıllarda liselerde, saldırı, zorbalık, çatışma gibi eylemler daha çok MHP'li komandoları akla getirirdi. Geçtiğimiz dönem meydana gelen olayların altında ise artık başka grupların imzaları vardı: İGD, Dev-Sol, Halkın Kurtuluşu... Kimdi bu gruplar, ne yapmak istiyorlardı? Faaliyetlerinin öğrenim hayatına ve gençliğe bir faydası var mıydı? MHP'li komandoların bu dönem izledikleri taktik neydi?

LİSELER AÇILDI, HER YERDE AYNI SORU: ANARŞİ NASIL ÖNLENECEK?

44 günlük bir tatilden çıkan liselerde dersler başladı. Aileler çocuklarını yine tedirginlikle okula gönderiyorlar. Veliler, öğretmenler, halk, öğrenciler, aynı sorunun cevabını arıyorlar: Anarşi nasıl, ne zaman önlenecek? Bugün gelinen noktada toplumun ezici çoğunluğu bu sorunun çözülmesi için elinden geleni yapmaya hazır. İhtiyaç duyulan şey ise anarşiyi yenecek doğru siyasetler.

Biz de bu eksikliğin giderilmesine katkıda bulunmak için yola çıktık.

Terör odakları neden liselere yöneliyorlar? Anarşi hangi tür eğitim gören okullarda yoğunlaşıyor? Anarşi yaratan gruplar kimler? Amaçları ne? Ne tür eylemler yapıyorlar? Huzur içinde bir eğitimin sağlanabilmesi için öğrencilere, öğretmenlere, velilere, okul idarelerine, güvenlik kuvvetlerine ne görevler düşüyor? Yazı dizimizde bu soruların cevaplarını vermeye çalışacağız.

YARIN: NEDEN LİSELERE YÖNELİYORLAR? İSTANBUL'DA ANARŞİNİN YOĞUNLAŞTIĞI OKULLAR

Kendine "solcu" diyen grupların kışkırtmasıyla yapılan eylem sonucu gozaltına alınan öğrenciler. Planlıyor, gerçekleştiriyor, sonra da ortadan kayboluyorlar. Kabak bir kez daha öğrencilerin başında patlamıştır.

Erteleme girişimleri sonuçsuz kalırsa

1980'de ihraç gelirlerimizin yarısı dış borca gidecek

● 1980 yılında ödenmesi gereken dış borç miktarı 1 milyar 738 milyon dolar

● 1979 yılındaki ihracatımız ise 2,7 milyar dolar idi

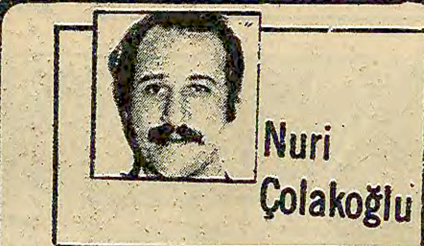
Başbakanlık Müsteşarı Turgut Özal'ın yurt dışında sürdürdüğü kredi turundan sonra şimdi de 1980 yılında vadesi gelmiş ve ödememiz gereken dış borçlarımızın ertelenmesi için yeni bir girişimde bulunulacak.

Maliye Bakanlığı'nın yaptığı belirlemelere göre, Türkiye'nin 1980 yılında ödemesi gereken dış borç toplamı 1 milyar 738 milyon dolar. Bu rakamı ülkemizin aynı yıl yapacağı ihracatla kıyasladığımızda ilginç bir sonuç ortaya çıkıyor. 1979 yılında 2.7 milyar dolarlık bir ihracat yapmıştık. Bu miktarın bu yıl 3.5 milyar dolara çıkacağını varsaysak bile, bu, dış borçlarımızı ancak iki kez ödemeye yetecek. Başka bir deyişle, 1980'de elde edeceğimiz ihraç gelirlerimizin yarısı dış borç ödemelerine gidecek.

YENİ ALACAĞIMIZ BORÇ KADAR

Hükümet yetkililerinin açıklamalarındaki aşırı iyimserlik bir yana bırakılırsa, 1980 yılında Türkiye'ye gelebilecek dış kredilerin 1.5-2 milyar doları geçemeyeceği anlaşılıyor. Eğer dış borç ertelemeleri sonuçsuz kalırsa, gelcek olan yeni borç ancak bu yıl ödememiz gereken dış borcun ödenmesine yetecek.

Öte yandan, Ecevit hükümeti döneminde yoğunlaşan borç ertelemelerinin bu yıl da sürdürüleceği anlaşılıyor. Uzmanlar, bunların sürekli olarak biriktiğini, külfetlerinin arttığını ve özellikle 1983'ten sonra Türkiye ekonomisini zorlayacağını belirtiyorlar.

Nuri Çolakoğlu

AFGAN GERİLLALARI ANLATIYOR 6

1979 yılı ortalarında Afganistan'daki Rus danışmanların sayısı hızla arttı ve 5 bini buldu. Bunların yarısından fazlası askerdi. Daha sonra Ruslar Afganistan'a yüksek düzeyde bir heyet gönderip, ülkeyi nasıl işgal edeceklerini planladılar. Daha sonra beklenen oldu, Sovyet uçakları ve helikopterleri ülkeye malzeme indirmeye başlamıştı.

Rus generalleri işgalden önce gelip, nasıl işgal edeceklerini yerinde inceledi

● «Ruslar başarısızlıktan Amin'i sorumlu tuttular» «Amin'i yok etmek isterken, Amin Taraki'yi temizledi» ● «Gece Rus uçaklarının gürültüsünden uyandık» «Babrak darbeyi Rusya'daki Radyosundan ilan etti»

Afganistan'daki "Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'nda görevliymiş. Rus işbirlikçisi hükümetler iki kardeşini ve bir kayınbiraderini tutuklayıp idam etmişler. O, son işgale kadar Afganistan'da kalmakta diretmiş. Ama sonunda canına tak demiş ve ülkesini terk edip Pakistan'a sığınmış.

"Ama gene de adımı açıklamayın, çünkü hâlâ Afganistan'da çok akrabam var. Bu canavarlar onları da katletmekte tereddüt etmezler" diyordu.

Pakistan'a yeni gelmişti. Pakistanlı bir dostumun evinde karşılaşmıştık.

"Bütün dünya yeni fark etti olayı. Ama Ruslar bu işgali adım adım yıllardır planlıyorlardı" dedi.

"Nisan 1978'de Nur Muhammed Taraki'yi başa getiren darbeden sonra, 5 Aralık 1978'de 'Dostluk, iyi komşuluk ve işbirliği anlaşması' imzalattırdılar. Böylece Afganistan'a müdahaleleri için hukuki bir zemin yaratmaya çalışıyorlardı.

"Afganistan'daki Rus 'danışmanları'nın sayısı hızla arttı. Eskisinden etkili oldular. Onlara sorulmadan bir iş yapılamaz hale geldi. 1979 ortasında sayıları beş bini bulmuştu ve bunların yarısından fazlası askerdi.

RUSLAR NASIL İŞGAL EDECEKLERİNİ İNCELİYOR

"Herat'ta halkın ayaklanıp, çok sayıda Rus 'uzman'ı öldürmesinden sonra nisan 1979'da Ruslar General Epişev başkanlığında yüksek düzeyde bir askeri heyet gönderdiler. Adamlar bütün ülkeyi dolaşıp 'teftiş ettiler.'

"Ama halkın mücadelesinin önü alınamayınca, Rus Kara Kuvvetleri Komutanı General Pavlovski bütün avanesiyle 1979 sonbaharı başında Afganistan'a geldi.

"Pavlovski, Taraki yönetiminin başarısızlığından o zaman başbakan olan Hafızullah Amin'i sorumlu tutuyordu. Taraki'yi Moskova'ya çağırıp Amin'in halledilmesi konusunda görüş birliğine vardılar.

"Taraki döndükten sonra Rus Büyükelçisi Puzanov, Amin'i 14 Eylülde Taraki'nin sarayı olan Halk Sarayına çağırdı. Ona korkacak bir şey olmadığı yolunda teminat verdi. Ama Amin, başına gelecekleri anlamıştı. Bu yüzden de gerekli tedbirleri aldı.

TARAKİ MÜCADELEYİ KAYBEDİYOR

"Aldığı tedbirlerin faydasını gördü. Adamları Taraki'yi vurup yaraladılar. Taraki daha sonra atıldığı hapisanede 9 Ekimde boğularak öldürüldü. Amin, kendisinin Devrim Konseyi Başkanı ve Demokratik Halk Partisi Genel Sekreteri olduğunu ilan etti.

"Amin, kendisine karşı komployu düzenleyenin Puzanov olduğu bildiğinden Rusya'ya resmen başvurarak Kabil'den alınmasını istedi. Ve Puzanov 8 Kasımda Kabil'den ayrılırken, onu alanda sadece Dışişleri Bakan Yardımcısı uğurluyordu.

"Ruslar istemedikleri bir olayla karşı karşıya gelince, kendi adamlarını korumaya giriştiler. Gizli polisin başı Esadullah Serveri Rus elçiliğine sığındı ve Ruslar üç ay Serveri'nin elçilikte saklandığını reddettiler.

"Aynı şekilde görevden alınan iç bakan olan Muhammed Aslam Vatancar, Şercan Mazduryar ve Said Gülabzoi'ye sığınma hakkı tanıdılar. Çatışmalarda vurulan Amin'in muhaliflerinden Gulam Dastagir Pençşiri'yi Moskova'ya götürüp tedavi ettirdiler.

1 Aralıkta Fikret Tabeev'in Rus büyükelçisi olarak Kabil'e atanması, bize ilk anda Rusya'nın Amin'i desteklemeye karar verdiği izlenimi uyandırdı.

RUS ASKERLERİ GELİYOR

"Ama anlaşılan bu da planın bir parçasıydı.

"Aralık ayı ortasında bir gece karımla birlikte büyük bir gürültü duyarak uyandık. Sanki gök yıkılıyor gibiydi. Müthiş bir uğultu vardı. Pencereye koştuk. Işıkları yanıp sönerek birçok uçak uçuyordu Kabil üzerinden.

"Sonra bunların Kabil'e 40 km uzaklıktaki Bagram üssüne indiklerini ve 2 bin 500 kadar Rus askeri getirdiğini öğrendik.

"Bu olay bundan sonra her gece devam etti. Uçaklar, uçaklar, uçaklar geçiyordu her gece şehrin üzerinden."

Olayı yaşar gibiydi Afganistanlı dostum. Gözlerini kısmış, öfkesi yüzünden taşıyordu.

"İşgali çok iyi planladıkları anlaşılıyordu. Bagram'ın yanısıra, Sabızvar, Kandahar hava üslerine de uçaklar inip kalkıyordu. Darbe arifesi olan 25 Aralık akşamı Kabil Havaalanına üç dakikada bir Rus askeri nakliye uçağı iniyordu.

"Bu arada sınırdaki Siriderya ırmağı üzerinde çalışan 7 feribot Termez'den sürekli tank ve zırhlı araç nakletiyormuş. Bunu sonradan öğrendim."

RUSLAR DARBEYE BAŞLIYOR

"Rus askerlerinin gelişinden sonra durum daha da gerginleşmişti. Amin'in yeğeni ve gizli polisin başına getirdiği Esadullah Amin 17 Aralıkta, Halk Sarayında çıkan bir çatışmada yaralandı. Bunun üzerine Amin, Halk Sarayını terk ederek, Kabil'in dışında, Savunma Bakanlığı olarak kullanılan Darülaman Sarayı yakınındaki eski Tacbağ Sarayına taşındı.

"Tam bu sırada tedavi için Moskova'ya götürülen Pençşiri'nin Kabil'e döndüğü açıklandı. Bu darbenin işareti gibiydi.

"Rus askerleri havaalanı çevresinde kurdukları kamplardan şehre doğru harekete geçtiler. Bir kısmı şehir merkezindeki Halk Sarayını kuşatırken, bir kısmı Afgan ordusunun bulunduğu kışlaları, bir diğer bölümü ise Darülaman Sarayını kuşattı.

"27 Aralıkta Sovyet Birlikleri İçişleri Bakanlığını işgal etmişlerdi. Darülaman Sarayından ise top sesleri geliyordu. Saat 17.00'de Kabil Radyosuna saldırdılar.

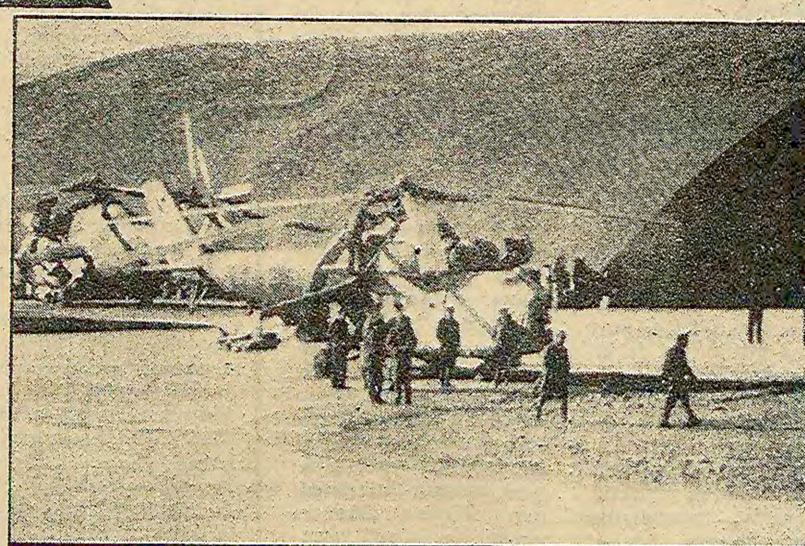
"O gün akşam saat 20.45'te Peştuca yayın yapan radyodan bir konuşma yapan Babrak Karmel, darbeyi bütün dünyaya duyurdu. Bu radyonun Rus topraklarındaki Termez'den yayın yaptığını öğrendik. O sırada Kabil Radyosu ise normal yayınını sürdürüyor ve Amin'i destekleyen bildiriler yayınlıyordu. 22.15'te ise Tass Ajansı Babrak'ın mesajını açıkladı. Bu açıklama Moskova Radyosunun çeşitli yayınlarında tekrarlandı.

"Biz birkaç arkadaş aileleriyle oturmuş gelişmeleri, radyo yayınlarını izlemeye çalışıyorduk.

"Sonunda Kabil Radyosundan 28 Aralık sabahı saat 2.40'ta Babrak'ın resmi açıklaması yayınlandı. Açıklamada Babrak Karmel'den Demokratik Halk Partisinin Genel Sekreteri ve Devrim Konseyi Başkanı olarak söz ediliyor, yeni Devrim Konseyinin listesi açıklanıyor; Devrim Mahkemesinin Amin'in idam edildiğine dair kararı duyuruluyordu. Onbeş dakika sonra ise Afganistan hükümetinin Rusya'yı yardıma çağırdığı ilan ediliyordu.

"Güzel yurdumuz resmen Rusya'nın işgali altına girmişti."

YARIN: BABRAK KARMEL'İN DE ÖMRÜ UZUN DEĞİL

DEĞİNMELER
necati güngör

Usta bir ilk kitap

"AĞDA ZAMANI"

İnci Aral'ın ilk hikaye kitabı yayımlandı "Ağda Zamanı" (Sesimiz Yayınları). Daha önce, belli başlı dergilerde (Varlık, Türk Dili, Türkiye Yazıları gibi) yayımlanan hikayeleriyle dikkati çekmiş, adını duyurmuştu.

Yaptığı işin, tuttuğu yolun gizine ermiş yazar kimliğini ortaya koyuyor şimdi İnci Aral, bu ilk yapıtıyla. Hikayenin olanaklarını kullanmasını, hem ustaca kullanmasını biliyor. İlk kitaplardan umulmayan, az rastlanır bir ustalık düzeyinde görünüyor Aral. Hikayemizi besleyecek yeni bir kan damarı da denebilir, İnci Aral hakkında. Övmüş olmak için söylemiyorum. Okuruna ince dikkatler yükleyişiyle oturmuş anlatımı, küçük ayrıntılardan hikaye bütünlüğüne varma becerisi ve biraz da (belli kadın yazar' olmaktan gelen) değişik duyarlığıyla yeni bir kan damarı... Duyan, düşünen bir damar.

Her hikayede yeni bir pencere açıyor kadın dünyasına. (Kendisi de var mı yazarın, bu dünyada. Mutlaka.) Neki, feminist bir yazar değil İnci Aral. Dünyayı yöneten erkeklere karşı ezilen kadınların haklarını savunmaya çıkmış bir yazar tavrı görmüyoruz. Kimi 'kadın yazarların' bilerek-bilmeyerek düştükleri bir tuzak bu.

"Ağda Zamanı" için şu da söylenebilir: Olaylara, bütünüyle olaylara yaslanan hikayeler değil. Ama İnci Aral yaşamı belirleyen olaylara sırt çeviren bir yazar da değil. Hikayede verilmek isteneni kolaylıkla verilmek için kullanılan bir araç belki, olayıcılar. Olaydan olduğu kadar, düşten de yararlanıyor Aral. Gerçeğin sınırını zorlamadan yapıyor; düş olanı gerçekliğe dönüştürme noktasında yazarlık yeteneğini, usta kimliğini duyumsatıyor.

Takıldığım, bir noktaya da değinmeliyim. Bu kitabın adı.

İnci Aral'ın imgelem zenginliğinden kaynaklanan, onun ince duyarlığını yansıtan bir ad değil "Ağda Zamanı". Yanılıyor muyum acaba? Kitap adlarına özen gösteren yazarımız azdır. Yakından tanıyanlar, Kemal Tahir'in, bir romanı yazmaya koyulmadan önce adı üstünde çokça durduğunu söylerler. Gerçekten de Kemal Tahir'in romanlarının adı hem şiirli, hem de insanın kafasında yer eden türdendir: "Yedi Çınar Yaylası", "Esir Şehrin Mahpusu", "Esir Şehrin İnsanları", "Devlet Ana", "Yol Ayrımı" gibi. Daha doğrusu eski kuşağın çoğu yazarlarında bu özen göze çarpar. Sözgelimi Orhan Kemal, Yaşar Kemal, Attila İlhan... Kitap adlarına dikkat edin bu yazarların, hepsi kendi duyarlıklarının bir yansımasıdır... Kitaba ad koymak, bir çocuğa ad koymak gibime gelir. Yıllar boyu yazarın adıyla yanyana yaşayacaktır sonra... Kısacası İnci Aral'ın kitabına koyduğu adı ben sevemedim. Başka biri sevebilir. Zengin bir düş ürünü değil. Güzel çağrışımlar taşımıyor. Niye gil. Önemsedim, sorun ettim kitabın adını bunca? Gönül, hikayelerdeki özgün dünyanın, şarkı güzelliklerinin kitabın adına yansımasını istiyor da ondan...

İnci Aral, hikayelerinde teknik olarak tekdüzeliğe düşmekten kaçınıyor. Ya da değişik teknikler denemeyi seviyor. Özellikle yararlandığı teknikle, bilinç akımı denebilir. Kolaylıklara, olay aktarmalarına düşmediği gibi, başarıyla da kullanıyor başvurduğu tekniği. Hikayenin bildirisini damla damla yediriyor ayrıntılara. Ancak bu bir "Tehlike" İnci Aral adına. Hikaye okumayı kendine iş edinmemiş sıradan okurlar, hikayelerin bildirisini anlamakta zorluk çekebilirler. Yazar, sıradan okurlara, kaba bakışlara göre kendini ayarlamak durumunda mıdır? Bana göre hayır. "Hazırlanlarda" adlı hikaye bu "tehlike"yi göze almış örneklerden biri. (Şunu da söylemeliyiz ki, anlaşılmamayı göze almadan yenilik getirmek zordur.) Kitaba adını veren hikayedeki küçükburjuva eleştirisi, küçük burjuvanın sevgi politikasına yöneltilmiş o ince eleştiri de kimilerinin gözünden kaçabilir. Bu eleştiriyi anlamadığımızda, bizim için o hikaye laf yığını olmaktan öteye gitmez. Özellikle "devrimci edebiyat" adına kaba bildirilere bellediğimizde...

Aral'ın hikayelerini kısa bir değinme yazısıyla geçiştirmek istemiyorum. Son dönemlerde yazılan bazı romanlarla birlikte, Aral'ın kadın-erkek ilişkilerine bakışındaki olumlu yönsemeyi bir başka yazıda konu etmeyi düşünüyorum.

iki konuk B.Alman yazarı, "Gerçek Sanatı Aşar mı?" toplantılarına katıldılar

İSTANBUL (ÖZEL)

Türk-Alman Kültür Enstitüsünün düzenlediği "Gerçek Sanatı Aşar mı?" konulu iki edebiyat toplantısı 26 ve 27 Şubat günleri yapıldı.

ŞİİR TOPLANTISI

Bu toplantılardan ilki konuk Alman ozanının şiirlerine ayrılmıştı. Çağdaş Alman edebiyatının önde gelen sanatçıları olarak tanınan Peter Rühmkorf ve Michael Krüger izleyicilere önce Almanca üçer şiir okudular. Bu şiirlerin Tezer Özlü Kıral tarafından yapılan çevirilerini tiyatro sanatçısı Genco Erkal okudu. Alman ozanları aynı toplantıda sanat anlayışlarını ve şiirleri hakkında bilgiler de verdiler.

"GERÇEK SANATI AŞAR MI?"

Programın ikinci günü Peter Rühmkorf ve Michael Krüger, Çetin Altan'ın da katılmasıyla "Gerçek Sanatı Aşar mı?" sorusuna yanıt aradılar.

Doğan Hızlan'ın yönetimindeki oturumda ilk sözü Peter Rühmkorf aldı. Alman sanatçı izleyicilere bu konuda açık görüşler belirtemeyeceğini, ancak kendisini de rahatsız eden bazı soruları birtakım tezlerle açıklamaya çalışacağını bildirdi.

Peter Rühmkorf "Savaş sırasında edebiyat değişenir mi?" diye sorduktan sonra konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Vereceğim yanıtlar Almanya ile sınırlı olacak. Savaş ve Almanya. Almanya tarihinde 30 Yıl Savaşları diye bilinen bir dönem vardır. Bu dönem içinde sanatların gelişimine baktığımızda mimari, müzik gibi sanatların gerilediğini görüyoruz. Şiir biraz gelişti. 1. Dünya Savaşı geliyor sonra. Savaşa katılanların eserler verdiklerini görüyoruz. Ama gene de savaşın sanatı boğduğunu söyleyebiliriz."

Peter Rühmkorf de Kafka'dan bir örnek verdi. Bu sanatçının 1. Dünya Savaşı'na yalnız güncesinde bir tek satırla değindiğini, bunun şaşırtıcı olduğunu kaydetti. Rühmkorf, II. Dünya Savaşında durumun farklı olduğunu belirterek şöyle dedi:

"En yeteneklileri yurt dışına gittiler ya da ülkeyi terketmek zorunda kaldılar. Almanya'da kalanların kaliteli olduklarını söylenemez. Zararsız bir sanat yaptılar. Artık gerçek yoktu. Gerçeklik, yurtdışına giden Thomas Mann'dan Brecht'e kadar çeşitli sanatçılardaydı.

''Gerçek Sanatı Aşar mı?'' konulu açık oturumun sunuş konuşması yapılırken.

Onlar savaş sırasında büyük eserler verdiler."

Peter Rühmkorf, daha sonra gerçeklik ve etki kavramları üzerinde durdu. Sanat ve siyaset ilişkisi üzerine bazı açıklamalar getirdi.

Bu arada Rühmkorf'u arkadaşı Michael Krüger'in tartışmaya kısa konuşmalarla katıldığı ve Alman meslektaşını desteklediği görüldü. Krüger bu kısa konuşmalarında gerçeklik ile sanat arasında sürekli bir mücadele bulunduğunu savundu.

ÇETİN ALTAN: "SANATI HİÇ BİR ŞEY AŞAMAZ!"

Oturumda Çetin Altan'ın konuşması izleyicilerin yoğun ilgisini çekti. Çetin Altan tartışma sorusunu tutarsız bulduğunu belirtti. Bir benzetme yapan sanatçı "tavşan, ceylanı aşar mı" diye sordu. Çetin Altan bu itirazına karşın soruya sanatın işlevini açıklayarak yaklaşacağını, sanatın 'bilinmeden bilinene aktarma yapan bir işlevi' olduğunu anlattı.

Çetin Altan felsefi alanda iki gerçeklik olduğunu, bunların mutlak gerçek ve yerel gerçek olduklarını söyledi. Altan, "Birinci yanıt, Platon felsefesi açısından mutlak gerçek sanatı aşar. Peki güncel yaşamdaki gerçek sanatı aşar mı?" diye sordu.

Altan 19. yüzyılda Alman ekonomisindeki gelişme örneğiyle belirttiği toplumsal gerçeğin edebiyatı da etkilediğini, ancak sanatın da bu gerçekliğe etkide bulunduğuna değindi. Ülkemizle ilgili örnekler veren yazar "Bizde toplumsal içeriği olmayan yapıtlar pek makbul sayılmazlar, sanat değeri yok kabul edilirler" dedi.

"Sanatın zaten gerçeğin içinde" olduğunu söyleyen Çetin Altan, daha sonra "sanat insanın evrenle birleşmesidir, çağımızda, hiç bir şey sanatı aşamaz" diye belirtti.

B.Alman yazarları Rühmkorf (sağda) ve Krüger, çevirmen Tezer Özlü ile birlikte.

Kortan'ın «2×2 = 4» adlı dia gösterisi

Şule Ersözlü (İzmir)

Yüksek Mimar Kortan Tümerdem, geçen hafta İzmir Devlet Resim ve Heykel Müzesinde (2x2=4) adlı bir dia gösterisi sundu.

Teknik yönü övgüye değer olan gösteride 3 bölümlük bir çalışma göze çarpıyor. Sanatçının çalışmasının bir bölümünü, kendine çektiği canlı fotoğraflar oluşturuyor. Buna aylarca uğraşarak hazırladığı grafik çalışmaları ve yazılardan düzenlenen fotoğraflar da ekleniyor. Grafik çalışmalarında gözlenen özen, sanatçının gösterisini belirleyen bir yön olarak ortaya çıkıyor. Dia üzerinde yaklaşık iki yıldır çalışan sanatçı, gösteriyi iki projeksiyonla düzenliyor. Tamamen elektronik sistem kullanan Tümerdem, bir manyetik banda kaydedilen çeşitli sinyalleri, özel bir aygıt aracılığıyla projeksiyonlara iletmekte. Böylece sağladığı kurgu son derece ilgiyle izleniyor.

Gösteri evrensel zekanın beyin olarak simgelenmesiyle başlıyor. Bunun üzerinde formüller ve matematiksel şekiller yer alıyor. [illegible]

Kaçınılmazlık kavramını işleyen Kortan Tümerdem, iletmek istediği bildiriyi şöyle getiriyor: [illegible]

Gösteride gözlenen karamsarlık doğal olarak insanın aklına şunları getiriyor: Eğer savaşların çıkması da, sanatçının ifade ettiği sonuç ta kaçınılmazsa, o zaman elimizde yapılacak bir şey kalmıyor. Oysa bugün durum böyle midir?

İzmirspor Antrenörü Aynur Aydoğan:

«İzmir, masa tenisinde Çankırı'dan bile geri»

İzmirspor Masa Tenisi Takımını çalıştıran Aynur Aydoğan öğrencileriyle.

İZMİR— MUSTAFA TOPRAĞIN

İzmir'de masa tenisi ile ilgilenen belli başlı üç kulüp bulunur. Bunlar İzmirspor, Çayırlıbahçe ve Tuborgdur. Ancak şimdiye kadar yapılan bir çok müsabakada İzmir'in masa tenisinde oldukça geri olduğu ortaya çıktı.

Şu anda İzmirspor Masa Tenisi Takımının Bayan Antrenörü Aynur Aydoğan bu gerçeği şu sözleriyle dile getiriyor:

''Çalıştırdığım İzmirspor Masa Tenisi Takımında 8'i lisanslı toplam 35 sporcu bulunuyor.

Türkiye'de masa tenisine gösterilen ilgi ile İzmir'i kıyaslarsak oldukça geri durumda olduğumuz ortaya çıkar. Çankırı dahi bizden ileri bir seviyededir''

Aydoğan masa tenisinde genel olarak Türkiye çapında sessiz ve derinden bir gelişme kaydettiğimizi belirterek en büyük sorunu şu şekilde ortaya koydu:

''En büyük sorun bu branşı tanıtmak, sevdirmektir. Bunun için en büyük ihtiyaç eğitmen, masa, salon, top ve ilgisini esirgemeyecek nitelikte bir ajandır.

Şu an eldeki malzemeler İzmir açısından yeterli değildir. Gereksinmeler karşılandıktan sonra ilkokulların birinci ve ikinci sınıflarından başlayarak bu spora yatkın öğrencileri bu sporun bilincine vardırarak eğitmek gerekir. Ağaç yaşken eğilir misali bu genç sporcuları yetiştirmek için gerekli eğitmen sayısının özellikle çoğaltılması gerekir. Eğitmen sayısı çoğaldıktan sonra bu sporun kitlesi de genişler ve tabana dönük bir gelişme kaydedilir.''

Kulüp olarak bu sporun gelişmesi için çağdaş bir çalışma yaptıklarını belirten genç Antrenör Aynur Aydoğan ''Ne yazık ki Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğü aynı çabayı göstermiyor'' dedi.

Vinylex'in hedefi üçüncülük

Bülent Meriç: «Yenebileceğimiz tek takım Panathiyakos»

İSTANBUL(ÖZEL)

7-9 Mart tarihleri arasında Atina'da yapılacak Avrupa Kupa Galipleri Şampiyonasında ülkemizi temsil edecek olan Vinylex Voleybol Takımının hedefi üçüncülük. Şampiyonada Çekoslovakya'nın Odelana Voda, İtalya'nın Modena ve Yunanistan'ın Panathiyakos takımları ile mücadele edecek olan Vinylexin Çekoslovak ve İtalyan rakipleri karşısında değil ama Yunan rakibi karşısında galibiyet için mücadele edebileceğini belirten Vinylex Antrenörü Bülent Meriç şunları söyledi:

''Vinylex, Macar Kecskemeti'yi devirerek Avrupa'nın ilk dört takımı arasına girmekle zaten büyük başarı kazanmıştır. Şimdi öncelikle Avrupa Kupa Galipleri Şampiyonluğu için mücadele edecek takımlar arasında ülkemizi en iyi şekilde temsil etmeye çalışacağız.

Güçlü rakiplerle mücadele edeceğiz. Rakiplerimiz arasında yenebileceğimiz tek takım Yunan Panathiyakos.

Ancak Panathiyakos'la onların seyircisi önünde oynayacak olmamız bizim için dezavantaj. Eğer üçüncü olabilirsek en büyük başarıyı kazanmış oluruz.''

Karaçi Oyunlarına 2 atletimiz katılıyor

Oyunlara katılan atletlerimiz Ekrem Özdamar ve Uğur Sel

ANKARA

15 Martta Pakistan'ın Karaçi kentinde yapılacak olan ''Karaçi Milli Oyunları''nda atletizmde Türkiye'yi Ekrem Özdamar ve Uğur Sel temsil edecek.

Bu nedenle her iki atlet de hazırlıklarını daha sistemli sürdürmek amacıyla Ankara'da yapılmakta olan Kros Milli Takımı kampına katıldılar ve çalışmalara başladılar.

Kardeş hentbolcular Hale ve Akber

Taçspor'un başarısı için elele verdiler

Kardeş hentbolcular Hale ile Akber, bu topun peşinden Taçsporun başarısı için koşuyorlar. Fotoğraf: AYDINLIK)

İSTANBUL(ÖZEL)

Aktün ailesinin iki ferdi kardeş hentbolcular Hale ile Akber, Taçsporun başarısı için elele verdiler.

Üç yıl öncesine kadar basketbol oynayan, kardeş hentbolcuların küçüğü 17 yaşındaki Hale hentbolun yeniden faaliyete geçmesi üzerine iki yıl önce Genelişte hentbole başladı. Sporun dışında folklor oynamaktan büyük zevk alan Tıp Fakültesi öğrencisi Hale, takımının dağılması üzerine Genelişten Taçspor kız takımına transfer oldu. Geçen yıl Federasyon Karması formasını giyerek Eislingen'e karşı oynayan Hale, bu yıl da başarılı oyunu ile Taçsporu şampiyonluğa götürüyor.

Hale'nin ağabeyi, Spor Akademisi öğrencisi 19 yaşındaki Akber ise hentbole iki yıl önce voleyboldan geçti. Halen Kadıköy Ortaokulu ile Özel Kadıköy Kız Lisesi Hentbol Takımlarının antrenörlüğünü yapan Akber de iki yıl Demirsporda oynadıktan sonra bu yıl Taçspor erkek takımına transfer olarak sarımavili formayı giydi ve böylelikle kardeş hentbolcular Taçspor formasında buluştular.

En büyük arzusu Genç Milli Takıma girmek olan Akber, İstanbul üçüncüsü olan Taçsporun Türkiye Şampiyonasında şanssızlığını yenerek iyi bir sonuç alacağını söylerken, kız takımının sempatik oyuncusu Hale de ''Şampiyonluğu kaptırmayacağız'' şeklinde konuşuyor.

İstanbul Valilik Koşusunu Kadem Elmaoğlu kazandı

İSTANBUL

17 kişinin katılmasıyla Taksim-Vilayet arasında koşulan İstanbul Valilik Yol Koşusunun İstanbul Teknik Üniversitesi takımından Kadem Elmaoğlu 24.56'lık derecesiyle birinci oldu. Koşuda takım halinde birinciliği ise Karagücü takımı elde etti.

Yarışma sonunda dereceye giren atletlere ödüllerini İstanbul Valisi Nevzat Ayaz verdi.

Resmi Gazete yayınlamadığı halde reklam aldığı için

Adana Demirspor hakkında da soruşturma açılması bekleniyor

Fenerbahçe maçına "Bossa" reklamıyla çıkan Adana Demirsporlu futbolcular.

ANKARA

Reklam yasağının kaldırılması Resmi Gazete'de yayınlanmadığı halde formasına reklam aldığı için hakkında soruşturma açılacağı söylenen Adanaspordan sonra Adana Demirspor hakkında da soruşturma açılması bekleniyor.

Geçtiğimiz cumartesi günü İstanbul'da Fenerbahçe ile karşılaşan Adana Demirspor, sahaya ''Bossa'' reklamlı forma ile çıkmıştı. . .

Beden Terbiyesi Genel Müdürü Refaittin Şahin daha önce yaptığı açıklamada bu tür durumlarda takımlara iki maç sahaya reklamsız forma ile çıkma cezası verilebileceğini söylemişti.

Genç Milli Futbol takımı kampa girdi

İSTANBUL

12 Martta UEFA Gençler Futbol Şampiyonası için Kocaeli'de Romanya ile karşılaşacak olan Genç Milli Takımımız 18 kişilik aday kadrosu ile İstanbul Mersinli Ahmet Tesislerinde kampa girdi.

Genç Milli Takımın Antrenörlüğünü Erkan Kural yapıyor.

Antrenörlüğünü Erkan Kural'ın yaptığı genç milli takım'ın kampı 8 Martta sona erecek.

10 DAKİKALIK «BÜYÜK» ZİYA...

Fenerbahçe - A.Demirspor maçı öncesi seyirciler Ziya'yı tribünlerin önüne çağırdılar... Ziya da koşarak tribünlerin önüne geldi ve seyircileri selamladı. . . Tribünler ''Büyük Ziya''diye inledi. . .

Sonra maç başladı. . . Fenerbahçe öyle bir görünümdeki seyircilerin yüzünde ''Allah kahretsin'' dercesine bir ifade. . . Hakem Sadık Deda'nın Fenerbahçe'ye havadan bir penaltı vermesiyle Fenerbahçe 1 puan aldı. . . Ancak kötü oyunda Fenerbahçeden aşağı kalmayan A.Demirspor son dakikada beraberlik gölünü atınca maçın başında ki ''büyük'' Ziya ''küçük'' Ziya oluverdi. . .

Adana Demirspor karşısında Fenerbahçenin kötü oyunu, Ziya'ya son günlerde kazandığı prestijini kaybettirdi.

Türkiye Sağır ve Dilsizler Futbol Ligi 16 Martta başlıyor

IZMİR SAĞIRSPOR ŞAMPİYONLUK İÇİN ÇOK İDDİALI

İZMİR(ÖZEL)

Türkiye Sağır ve Dilsizler Futbol Ligi 16 Martta başlıyor. 17 takımın beyaz, yeşil ve kırmızı olmak üzere üç grupta mücadele edeceği ligin ilk maçı Balıkesir'de Balıkesir Sağırspor ile İzmir Sağırspor arasında oynanacak.

İzmir Sağırspor Kulübü 2. Başkanı ve futbolcusu Ramazan Kurtuluş ligin başlaması konusunda şunları söyledi:

''İzmir Sağırspor Yönetim Kurulu olarak liglerin başlamasına çok sevindik. Centilmence mücadele edeceğiz ve geçen yıl kaçırdığımız şampiyonluğu bu yıl mutlaka alacağız. Takımımızda altı milli futbolcu bulunmakta. Tüm futbolcularımızın form durumu yerinde. . . Hedefe varacak ve mutlaka şampiyon olacağız. . .''

Beşiktaş Muhalefet Grubu, olağanüstü kongre istiyor

İSTANBUL(AA)

Beşiktaş kulübünde muhalefet grupları gelecek yıl yapılacak seçim kongresinden önce bugünkü tüzüğü değiştirmek için olağanüstü kongre istemiyle üyelerden imza toplamaya başladılar.

Kulübün bugünkü seçim sisteminin Anayasa'nın eşitlik ilkesine ters düştüğünü öne süren muhalefet grubu sözcüleri yürürlükteki tüzüğün gruplaşmalara yol açtığını ve bazı kişilerin başkan seçilebilmek gayesiyle tavizkar bir anlayış içinde olumsuz yönetim kurulları seçtiklerini kaydettiler.

Demir, çelik...

(Baştarafı 1. sayfada) açık vermeye başlamalarını gösterdiler. Bu talebin Başbakan Süleyman Demirel'e iletildiğini, ancak Demirel'in bu kuruluşlara "bir kuruş bile verilmemesi" ve "bunların kendi başlarının çaresine bakmaları" için talimat gönderdiği öğrenildi.

Demirel'in bu kesin tutumu yüzünden, aralarında Türkiye Demir Çelik İşletmeleri, Çimento Sanayii ve Şeker Şirketi de bulunan bu kuruluşların yeniden maliyetlerini hesaplamaya başladıkları ve bir aya kadar tamamlanabileceği sanılan bu hesaplar sonucunda demir, şeker ve çimentoya zam yapılacağı bildiriliyor.

Hükümete yakın çevreler bu taleplerin IMF'ye sunulmuş olan "niyet mektubunda" KİT'lerin hazinece finansmanına son verileceği yolunda bir taahhüt yer aldığı için reddedildiğini, bu taleplerin karşılanması halinde IMF ile ilişkilerde pürüz çıkabileceğini söylüyorlar.

YENİ STAND-BY ANLAŞMASI TEMASLARI

Öte yandan IMF Türkiye masası şefi Charles Woodward başkanlığındaki IMF heyeti, hükümetin aldığı son önlemlerin sonuçlarını değerlendirmek için Ankara'da geçen hafta başladığı temaslarını sürdürüyor.

Çeşitli kamu kuruluşlarının yetkilileriyle görüşen IMF heyeti üyelerinin hazırlayacakları rapor sonucunda Türkiye-IMF arasında mart ayında yeni bir Standy-by anlaşması imzalanması bekleniyor.

Woodward heyetinin Ankara'daki temaslarından esas olarak memnun olduğu ve yeni Standy-by anlaşması için IMF'nin Washington'daki merkezine olumlu bir rapor yazacağı ifade edildi.

CHP kazanı...

(Baştarafı 1. sayfada) sı" adını verdiği Topuzcuları Ankara Belediyesinde tasfiye etmeye girişmesiyle başladı.

CHP Ankara Milletvekili Semih Eryıldız, Ali Dinçer'e belediyenin İmar ve Yapı Müdürlüğünde yapılan bir yolsuzluğu anlatarak, bazı taleplerde bulundu.

Bu görüşmeden sonra Dinçer, Eryıldız'ın taleplerini yerine getirmek zorunda kalarak bazı düzenlemelere girişti. Bu arada Topuz Grubunun Belediyedeki önemli adamlarından Zeki Alçın'a da yüz çevirerek, onun Batı Kent projesindeki görevine son verdi. Yine Topuzculardan olduğu bilinen Zabıta Müdürü Turgut Balta'yı çağırıp 3,5 saatlik bir görüşme yaptıktan sonra, ona İktisat Müdürlüğünü teklif etti. Balta ise cevaben İktisat Müdürlüğünün henüz Belediye Meclisinin onayından geçmediği için yasal bir kuruluş olmadığını, çok isteniyorsa, bu müdürlüğün de zabıtaya bağlanmasını, kendisine de Zabıta Müdürlüğünden alınmasının gerekçelerinin açıklanmasını istedi.

Bu itiraza rağmen Turgut Balta Zabıta Müdürlüğünden alınarak İktisat Müdürlüğüne getirildi. Alçın ve Balta'dan sonra yine Topuzcu [illegible]

GENELGE İLE KURULAN SEKRETERYA

[illegible]

KOZ OLARAK TUTULAN DOSYALAR

[illegible] "Laz Cuntası" veya "Rize Cuntası" adı verilen kişilerin tasfiyesine giriştiğini belirtiyorlar. Topuzculara göre bu gelişmelerin ardında Belediyecilerin Baykal ekibine yaklaşması ve CHP içinde daha yüksek mevkilere göz dikmiş olmaları yatıyor. Hatta gelecekte Baykal Genel Başkan olursa, Eryıldız'ın da Genel Sekreterliğe getirilmesi için şimdiden pazarlık yapıldığı belirtiliyor.

Buna karşılık Semih Eryıldız, Belediyedeki gelişmelerin siyasi bir yönü veya parti içi çekişmelerle bir ilgisi bulunmadığını belirtiyor. Eryıldız'a göre yapılan işlemler beceriksiz ve halkla ilişki kuramayan kişilerin yerine bu işleri daha iyi yapabilecek olanların getirilmesiyle ilgili. Eryıldız, bugüne kadar Ankara Belediyesinde hemşehrilik ve bölgecilik yapılarak, bazı kimselerin sadece Rizeli olmalarına dikkat edilerek kilit noktalarına getirilmiş olduklarını söylüyor ve böyle bir şeye izin verilemeyeceğini belirtiyor.

Bu arada Eryıldız'ın çeşitli yolsuzluk dosyalarına sahip olduğu, bunlar arasında 500 milyonluk yolsuzlukların bile bulunduğu belirtiliyor.

Bütün bu gelişmeler karşısında suskunluğunu muhafaza ederek pusuda bekleyen Genel Merkezciler ise, Üstündağ'ın Belediyeciler aleyhinde çeşitli yolsuzluk dosyalarını gerektiği zaman ortaya çıkarmak için beklediğini söylüyorlar.

Okullar...

(Baştarafı 1. sayfada) öğreniminin huzur ve sükun içinde geçmesi için devletçe her tedbirin alındığını söyledi. Fersoy öğrenci velilerini ve öğrencileri uyararak ana-babalardan çocuklarına sahip çıkmalarını istedi.

Dün ilk ve orta dereceli okulların yanı sıra ikinci yarı yıl öğrenimine başlayan fakülte ve yüksek okullar şunlar:

Eğitim Enstitüleri, Yüksek İslam Enstitüleri, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bağlı Sağlık Meslek Liseleri, Maliye Bakanlığına bağlı Maliye Meslek Liseleri ve maliye kursları, Hacettepe Üniversitesi Beytepe Kampüsü ve bu üniversitenin Sağlık İdaresi Okulu, Sağlık Kolejleri, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Ticaret ve Turizm Yüksek Öğretmen Okulu, Kayseri Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademesi, Çukurova Üniversitesi Tıp ve İdari Bilimler Fakültesi, İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ege Üniversitesi Hukuk Fakültesi.

SIKIYÖNETİM KOMUTANININ AÇIKLAMASI

4.Kolordu ve Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı, okulların yeniden öğrenime açılmasıyla ilgili olarak bir bildiri yayınladı.

Sıkıyönetimin bildirisinde, öğretim üyeleri ve öğretmenlerden, öğrenciler arasında karşılıklı sevgi ve saygıya dayalı, kışkırtmalardan uzak, düşünce ve fikirlere saygılı bir ortam yaratmaları istendi.

Bildirinin, öğrencilerle ilgili bölümünde, ise birbirlerine kurşun sıkaya çalışan hainlerin ve bedbahtların oyuncağı ve aleti olmamalarına dikkat çekildi.

Bildiride, ana baba ve velilerden de çocuklarıyla yakından ilgilenmeleri istendi.

Matthofer...

(Baştarafı 1. sayfada) Türkiye'ye sağlanacak yardımın koordinasyonu ile görevlendirilen Matthöfer, Washington'da Birleşik Amerika Dışişleri Bakanı Cyrus Vance, Savunma Bakanı Harold Brown ve Maliye Bakanı William Miller'la görüşüyor.

Federal Almanya Maliye Bakanı Matthöfer, 4 gün sürecek ziyareti sırasında ayrıca Dünya Bankası Başkanı McNamara, Uluslararası Para Fonu Başkanı Jacques de Larosiere ve Birleşik Amerika Merkez Bankası Başkanı Paul Vocker'le de görüşmeler yapacak.

Matthöfer'in Amerikan hükümeti ve çeşitli banka yetkilileriyle yapacağı temaslarının sonucu bu ay sonunda Paris'te toplanacak Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı toplantısında ele alınacak.

Kipriyanu...

(Baştarafı 1. sayfada) bini aşkın kişi katıldı.

Kipriyanu, Kıbrıs halkının 1974 yılında Türkiye ordusunun gerçekleştirdiği askeri müdahale sonucunda ikiye bölünmüş olduğunu söyleyerek, 'Türk ve Rum toplumları barış içinde birarada yaşamanın yolu- [illegible]

Ankara'da...

(Baştarafı 1. sayfada) leyman Pişkindemir, Bayram Pişkindemir, Ünal ve Naci Tokmak adlı dört kişi ise dün yakalandı.

ORDU'DA BİR ERKEK CESEDİ

Ordu'nun Ünye ilçesinde yol kenarında bir erkek cesedi bulundu. C. Savcısı Ali En, pazar günü öldürüldüğü sanılan kişinin üzerinde bir 14'lü tabanca ile iki şarjör ve bir not defteri bulundu. Gencin sol görüşlü olduğu sanılıyor.

MURGUL'DA BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Artvin'in Borçka ilçesine bağlı Murgul bu- [illegible]

TPAO...

(Baştarafı 1. sayfada) sının öncelikle, sondaj çalışması yapacağı ve daha sonra elde edilen bulgulara göre, arama faaliyetine geçeceği öğrenildi.

YENİ GİRİŞİMLER

Öte yandan TPAO'nun gerek Türk karasuları içerisinde ve gerekse karada petrol arama çalışması için yoğun bir kampanyaya hazırlandığı bildirildi. İlgililerden edinilen bilgilere göre, TPAO'nun yabancı petrol şirketleri ile ortak olarak tüm yurt sathında ham petrol sondaj ve arama çalışmalarına geçeceği, bu konuda başta ABD olmak üzere İngiliz ve Kanada firmalarının TPAO'ya teklifler sunduğu belirtildi. TPAO'nun sözkonusu teklifleri incelediği ve uygun bulunanlar ile hemen ortak faaliyetlere geçileceği saptandı.

PETROL İTHALATI

[illegible]

Makine'de TKP'liler Genel Merkez yönetimini kaybetti

[illegible]

Rusya...

[illegible]

SENATÖR BYRD: "YABANCI GAZETECİLERİN KABİL'E GİRMESİNE İZİN VERİLSİN"

Bu arada ABD Senatörü Robert Byrd, Afganistan'da yapılan kitle katliamlarını bildiren raporlardan dehşete düştüğünü belirterek, Sovyetler Birliği'nin yabancı gazetecilerin durumu kontrol etmelerine izin vermesini istedi. Senatör M Byrd;

'Brejnev'in yabancı güçlerin Afganistan'ın işlerine karışmalarının önlenmesi önerisinden çok etkilenmiştim" diyen Byrd, "Sovyetlerin, dünya basınının Afganistan'a giderek dış müdahalenin neden oluştuğunu görmelerine izin vereceğini umardım" dedi.

Senatör Byrd, Müslüman ülkelerin, Sovyet- [illegible] rupa'nın Afganistan'ı tarafsızlaştırma önerisinin Batının manevralarının bir parçası olduğunu ileri sürdü.

Brejnev'in, Batının, yabancı müdahalesine son vermeyi garanti etmesi halinde Sovyet askerlerinin geri çekileceği yolunda 22 Şubatta yaptığı öneriye de değinen yorumcu 'Bırakın garanti etsinler!" diye yazdı

KAYIP—27.2.1980 Çarşamba günü cüzdan içerisinde sigorta kartımı, 66 70106 nolu Baykal Kurtuluş Asansör Bakımcı Tanıtma kimlik kartımı, kaybettim. Geçersizdir.
İlyas KARAKUL

Bakanlık, Konya DMMA'nın özerkliğini kabul etmiyor

[illegible]

Burası hastane mi...

[illegible] bekleyenler.

— *Ben konuşamam kardeşim. Türkçem kısadır. Şimdilik bir arzum yok. Temiz raporumun verilmesini rica ediyorum. (N.K.)*

Bazen cevap vermek istemeyenler de çıkıyor.

— *Hastaneye tedavi için geldim. Akıl hastası idim. Arzum şu: Hiçbir şey istemiyorum (S.T.)*

Bazen, dövmeye kalkanlar.

—*Hiç konuşma kardeşim, ne yapacaksın?.. (M.E.)*

Herkesin "aşağı" dediği, o tüyler ürpertici ortaçağ zindanlarını andıran büyük bir koğuştayız. Hastaların durumu insanlık dışı. Üst-baş yok. Nefes alabilmek için burnumu tutuyorum. Fakat nafile, her taraf pislik içinde. Orta yerde tuvaletini yapan, az ötede yemek tabağı için kavga edenler, sıfır derecedeki havada çıplak dolaşanlar... İşte modern tedavi dedikleri bu. Bir esir kampı sanki...Burdaki hastaların çoğu giderek, korkunç bir görünüşe, bir yapıya sahip oluyorlar. Tedavi dedikleri şey bir yana, buraya hastabakıcının bile uğradığını sanmıyorum. Çünkü: Burda nefes alıp-verebilene ne mutlu... Utanıyorlar benden. Çıplak yerlerini örtüyorlar. Hepsi de umutsuz bakışlarla süzüyorlar beni. Hani, gör halimizi dercesine.

YARIN: Günde üç öğün dayak ve sorumlular?

BASINDAN SEÇMELER

Zincirkıran:

"Bağımsızlık uğruna nükleer mezarlık haline geleceksek, esaretten çok daha şereflidir"

Rusya'nın Türkiye'yi "nükleer mezarlık" haline getirme tehdidi basında da tepkiyle karşılanıyor.

2 Mart Pazartesi günü Günaydın gazetesindeki köşe yazısında Necati Zincirkıran Pravda'nın yorumunun aslında Kremlin'in düşüncelerini dile getirdiğini söylüyor. "Kremlin ne derse gazetelerde o yer alır" diyen Zincirkıran şöyle yazıyor:

'Hemen şunu belirteyim ki: Kuzeyden gelen bu tehdit ilktir, ne de son olacaktır. İkinci Dünya Savaşını izleyen günleri yaşayanlarımız Türkiye'nin çok ağır Sovyet tehditlerini nasıl göğüslediğini hatırlayacaklardır. Türkiye, bugün Sovyetler Birliği'ne karşı bir ittifakın içinde bulunuyorsa, bunun sorumlusu kuşkusuz bu ülkedir. Çünkü Sovyetler, Türkiye'nin toprak bütünlüğünü tehdit etmiştir. Doğu bölgemizde bizden toprak talep etmiştir, Boğazlar üzerinde isteklerde bulunmuştur. Bir devlet politikası içinde yürütülen bu istekler ve tehditler Türkiye'yi elbette düşündürmüştür."

"..........."

"... Ancak Afganistan olayları Türkiye Cumhuriyeti Devletini, Türk kamuoyunu yeniden Türk-Sovyet ilişkilerinde kuşku içine itmiştir.

'Değişen bir şey yok, gerektiğinde Sovyetler her şey yapabiliyor' görüşünü haklı çıkarmıştır.

'Bir de buna Türkiye'nin içindeki örgütlü anarşik eylemler eklenince ve bu eylemlerin nereden kaynaklandığı, nasıl yönetildiği, uçlarının nerelere kadar gittiği araştırılınca, Türkiye'yi toprak bütünlüğü, milli bütünlüğü açısından tehdit eden asıl tehlikenin ne olduğu anlaşılır. Türkiye, bugün, Batı ittifakı içindeki yerini daha da pekiştirmek istiyorsa bunun sorumlusu güveni sarsan Sovyetler Birliği'dir. Çünkü Afganistan olayı bölgedeki dengeyi bozmuştur.

"Şimdi Sovyet yönetiminin resmi organı Pravda Gazetesi soruyor:

"İran ve Afganistan'da bir fiyasko içine düşen Amerikan emperyalizmi stratejisindeki gedikleri kapatmak için Türkiye topraklarında sürekli olarak kalmayı amaçlamaktadır. Bu Türkiye hakkında komşuları için barış içinde mi yaşayacağı, yoksa topraklarında Amerikan üslerine mi yer vereceği konusunda sorular akla getirmektedir. Türkiye'nin ikinci yolu seçmesi halinde komşuları ile iyi ilişkilerini bozma ve bir çatışma durumunda 'nükleer mezarlık' haline gelme riskini taşıyacaktır.

'Biz Sovyetlerle karşılıklı güven duygusu içinde, iyi komşuluk ilişkilerini sürdürmeden yanayız. Ama şimdi güven bozulmuştur. Güveni bozan Türkiye değildir. Sovyetlerin Afganistan'ın bağımsızlığına indirdiği ağır darbe Türkiye'yi önlemler almaya sevketmiştir. Şayet bu önlemler yüzünden bağımsızlığımız uğruna bir gün 'nükleer mezarlık' haline geleceksek böyle bir durum kuşkusuz esaretten çok daha şerefli bir sondur bizim için..."

Demirel'in...

(Baştarafı 1. sayfada) lamadı. Sıkıntılar sürüyor, hükümetin sıkıntıları altedebilmek için tek umudu hâlâ gelmesi beklenen dış kredilerde. Bu arada 100 gün programıyla halka vadedilen ve gerçekleştirilen tek iş 17 bin dolayında kişiyi kapsayan tayinler oldu. Hükümet hiç beklemeden tayinleri gerçekleştirdi. Ancak diğer meselelerde hükümet bazı girişimlerine rağmen henüz temel meselelerden hiç birini kalıcı bir biçimde çözemedi.

Aslında Türkiye'nin meseleleri kısa vadeli programlarla çözülecek gibi değil. Sorunlara Amerikan tarzı propaganda yöntemleriyle ilk 100 gün, ikinci 100 gün gibi kamuoyunu heyecanlandıracak kısa vadeli programlarla çözüm aramak, polemik konusu yaratmaktan öteye geçemiyor.

Ağır sorunlarla karşı karşıya bulunan Türkiye, siyasi ve ekonomik istikrarı sağlayabilmek için milli nitelikte ve bütün halkı seferber ederek çözüm aramak zorunluluğunda. Bu yüzden kalıcı ve sorunların yeniden hortlamasını engelleyecek çözümlere itibar etmek gerekiyor.

Milli güvenlik dersi ve çocuklar

(Baştarafı 1. sayfada) şerken, silah üretimi çılgınca artıyor. Hep enternasyonalist geçinirsiniz, biraz da Rus çocuklarını düşünsenize!

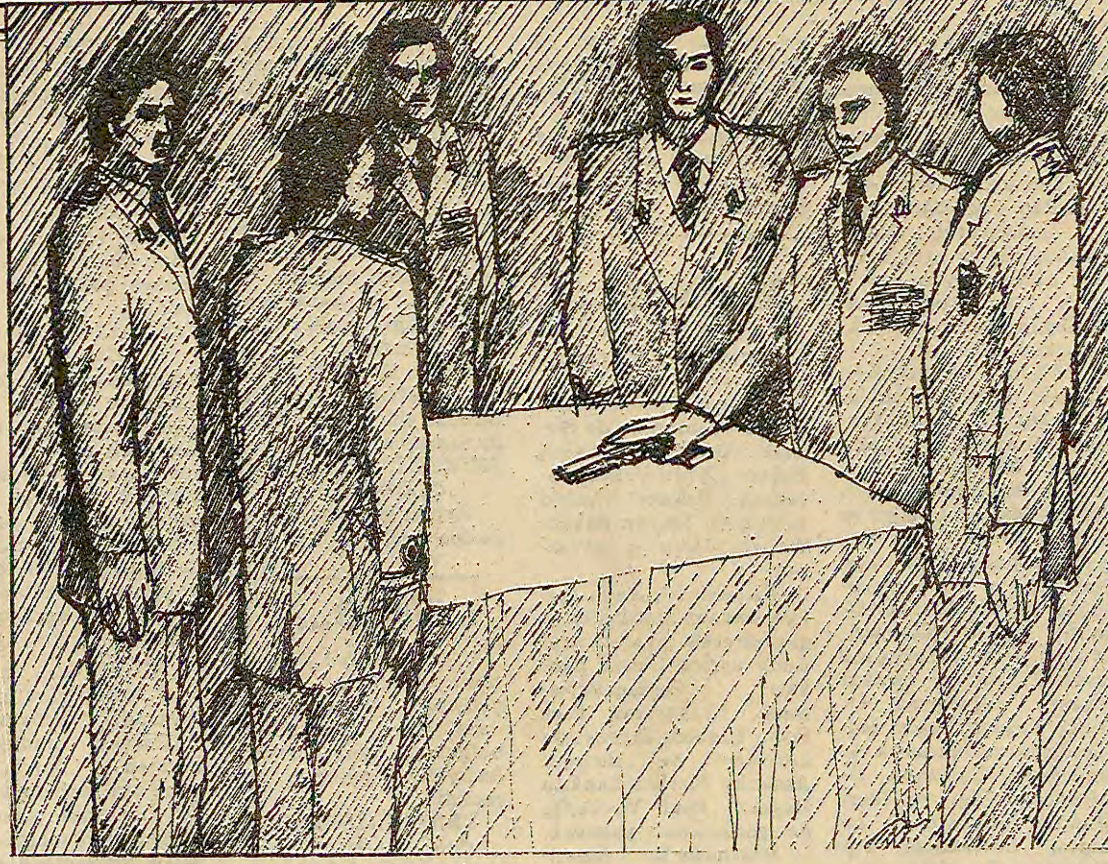
[illegible]

Aydınlık
BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni, ORAL ÇALIŞLAR
Yazıişleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR
Ankara Temsilcisi: DOĞAN YURDAKUL
Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul Tel: 26 52 44 - 26 61 78 İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA
BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69 □ İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 – 25 25 54 □ ADANA: Atatürk Cad.113. Sok. Sefer İşhanı Kat: 3 No:16 Tel: 103 42 □ TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00 □ DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı, Kat: 3, No: 30, Dörtyol Tel: 3857
YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA Bürgstr. 78 6 Frankfurt /M 60 Tel: 0611 437 595 | FRANSA 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris | BELÇİKA 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles Tel: 64 72 120 | İSVEÇ Gürgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628 | HOLLANDA Bildstr. 53, Utrecht | İSVİÇRE Ch. des Cotes 1020 Renens Tel: 34 21 72
ABONE ÜCRETLERİ
Yurtiçi: 3 aylık 900 TL, 6 aylık 1800 TL, 1 yıllık 3600 TL
Yurtdışı: 3 aylık 1125, 6 aylık 2250, 1 yıllık 4500
NOT: Yurtdışı abone ücretine gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.
İLAN TARİFESİ [illegible]

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

9 MART 1971'İN PERDE ARKASI

1969'un 1 Eylülünde kurulan Devrimci Ordu Gücü adlı örgüt, adım adım üst cuntaların etkisi altına girdi

DOG'UN KURULUŞU VE CUNTALAR

1969 Eylülünde kendilerine "Kemalistler" diyen darbeci çevre ikiye bölündü

İki kanat arasında, hem birlik, hem mücadele vardı. Aynı kişilerle iki kanat birden ilişki kurabiliyordu.

Tağmaç, açıkça DOG'a çatan konuşmalar yapınca, örgüt mensupları kendi güçlerinin olduğundan büyük görmeye başladı

1969 yıllarında AP bir çıkmaz içine sürüklenmişti. Ordu içinde de huzursuzluk yayılıyordu. Genç subaylar, yüksek rütbeli subayların "bu gidişe dur" diyeceklerine pek güvenemiyorlardı. Hava Harp Okulu öğrencilerinin çıkarttıkları dergide radikal fikirleri açık açık dile getirmeleriyle Göksenin olayı patlak vermişti. 69 deniz subayının, üniversiteli gençlerin öldürülmesini kınayan bildirileri bu tepkilerin bir ifadesiydi.

Genç subaylar kendi aralarında belli örgütlenmelere giderek, radikal fikirler yayıyorlardı. Bir grup havacı subay, diğer kesimlerden tanıdıklarını kendi örgütlenmelerine dahil etmeye çalıştı. 1969 yılının 1 Eylülünde, Ankara'da bir evde toplantı yapıldı. Burada "ülkenin içinde bulunduğu çıkmazdan nasıl kurtulabileceği" üzerinde tartışmalar oldu.

Havacı bir binbaşı lider seçildi. İki kara, iki deniz ve iki havacıdan oluşan grup, örgütün ilk çekirdeğini oluşturdu. Bundan böyle örgüte fon sağlamak amacıyla, üyelerden belli miktarda aidat alınacaktı. Çeşitli yayınlar yapmak, seyahatlar düzenlemek ve değişik alanlarda örgütlenmek üzere bir plan yapıldı. Devrimci Ordu Gücü'nün (DOG) ilk nüvesi böyle oluşmuştu.

9 Marta doğru olan gelişmeleri, DOG'u esas alarak anlatmaya çalışacağız. Bunun nedeni, ordu içindeki çeşitli gruplar arasında fikirlerini en açık şekilde dile getiren, en homojen grubun DOG olmasıdır. Bu grup bir "genç subay" hareketi şeklinde gelişmiş, daha sonra Devrim dergisiyle ilişkili sivil aydınlarla ve üst rütbeli askeri kişilerle bağlantı kurmuştur.

1960-70 arasında Cuntalar

DOG dışındaki diğer grupların küçük rütbeli subaylarla fazla ilişkisi yoktu. Program ve fikir oluşturmaktan çok, belli mevkileri ele geçirip, kestirmeden iktidara yönelmişlerdi. Aralarında 27 Mayıstan sonra sivil yönetime geçilmesini hoş karşılamayan 14'ler grubundan Milli Birlik Komitesi üyeleri, diğer bazı 27 Mayısçılar, Talat Aydemirciler, 1962-63'de açığa çıkan Genç Kemalistler Ordusu adlı örgütün mensupları vardı. CHP içindeki bazı parlamenterler de bunlarla ilişkiliydi.

1965'lerden sonra Türkiye'de sesi çok duyulan bu çevrede, bazı radikal aydınlar da bulunuyordu. Aslında bu çerçeveyi bir arada tutan temel etken, AP iktidarına daha doğrusu her hangi bir sivil yönetime karşı olmaktı. Bu çevrenin mensupları kendilerini "Kemalist" olarak adlandırıyor, Türkiye'nin kurtuluşunu ordunun yapacağı bir müdahalede görüyorlardı.

Bölünme ve sağ-sol Kemalistler

O dönemde, yükselen kitle hareketi ile keskinleşen çelişmeler, etkisini bu çevrede de hissettirdi. Çevrenin ileri gelenleri arasında, 1969 Eylülünde sert tartışmalar başladı. Üstüste birkaç toplantı yapıldı. Görünüşteki neden, 1961 yılında 14'lere karşı İnönü'nün "yönetimin sivilleştirilmesi" politikasını benimseyen bir emekli korgeneralle, bir tabii senatörün gruba alınıp alınmamasıydı. Ancak daha sonra, 12 Mart döneminde verilen ifadelerde açıkça ortaya çıktığı gibi temel neden, siyasiydi. Bir kanat, toplumdaki ilerici akımla yakınlaşılmasını savunurken, diğeri bunu yanlış ve tehlikeli buluyordu. Birinciler, sivil kesime özel bir ağırlık verilmesini doğru görüyor, diğerleri askeri kesimin esas alınmasını savunarak, "komplo" biçimlerine daha fazla yöneliyorlardı.

Son toplantı, 14'lerden eski bir yüzbaşının yazıhanesinde yapıldı ve ayrılma kararı verildi. Bu ayrılma, sol çevrelerdeki "Kemalistler bir bütün müdür, yoksa Sağ Kemalistler- Sol Kemalistler diye ikiye ayrılabilir mi?" şeklinde sürdürülen tartışmayı yoğunlaştırdı.

Sağ ve sol Kemalistlerle DOG'un temasları

Bu arada DOG'un çalışmaları 1970 başlarına kadar kesintisiz devam etti. Her ay belli bir evde toplanılarak, o ayki çalışmalar gözden geçiriliyor, yönetimde bulunanlar gelişmeler hakkında teşkilata bilgi veriyordu. Daha sonra, bir kısım unsurlar sosyalist görüşü savundukları için kopma meydana geldi. Radikal subaylar çalışmalarını sürdürdüler. Oluşturulan örgütü geliştirmek için yeni ilişkiler aradılar. Aynı zamanda, diğer gruplar da genç subaylarla bağlantı kurma çabası içindeydi. "Sağ Kemalistler" adı verilen grup adına ilk başvuruyu bir emekli yarbay yaptı. İstanbul'da 1970 başlarında, DOG'dan iki temsilcinin katıldığı birleşme görüşmesi olumsuz sonuçlandı. Yarbay, "biz hepimiz askeriz, aramıza sivilleri karıştırmamalıyız" diyordu. Buna karşılık DOG'cular "Darbe yeterli değildir, bu bir devlet yönetme meselesidir, sivil yönetici kadrolar da gerekir" şeklinde konuştular.

İstanbul'daki ilk temas başarısız olunca, aynı grubun Ankara'daki bir üst düzeydeki yöneticileri yeni bir görüşme isteğinde bulundular. İki eski 27 Mayısçının katıldığı toplantı yine sonuç vermedi, ancak diyalogun devamı konusunda prensip kararına varıldı

DOG'cular, daha sonra "Sol Kemalistler" adı verilen grupla temas yollarını aradılar ve Devrim dergisiyle ilişkili aydınlarla temas kurdular. Önce, bu derginin görüşlerini benimseyen bir gazeteciyle görüştüler. Gazeteci onları eski bir 27 Mayısçıya götürdü. Bu kişi kara kuvvetleri içinde üst rütbelilerle temas sağlıyordu. İşin ilginç yanı, DOG'cuların temas kurdukları generalin, daha önce birleşmeyi reddeden "Sağ Kemalistler" denilen grupla ilişkili olmasıydı.

Sivil kesimle fikir birliği

Sivil kesimde temaslara gelince hareketin Atatürk çizgisinde, radikal bir hareket olacağı üzerinde bir fikir birliği doğdu. Devrim dergisi çevresinde yapılan tartışmalarda, liderlik sorunu da söz konusu oluyordu. Sonuçta, 27 Mayıs hareketine katılmış, kişisel hırsları bulunmadığı düşünülen emekli bir generalin adı üzerinde birleşildi. Böylece asker ve sivil kanatlarıyla bir DOG oluşmuş oldu. Sivil kesimde bazı aydınlar ve bazı emekli subaylar vardı.

Zamanla DOG'un askeri örgütlenmesi ilerledi. Ankara civarında kara birliklerinden genç subaylar örgütlendi. Tank subayları içinde önemli bir etkinlik sağlandı. Komando tugayı içinde de benzer bir durum vardı. Deniz kuvvetleri içinde de Ankara'da ve Gölcük'te elemanlar süratle çoğaldı. Bu kesimde Kıvılcımcılar doğrultusunda olan gençler bulunmaktaydı. Ancak düşünce ayrılığı, DOG'la bu grubun organik ilişki kurmasını engelledi. Aslında sosyalist olduklarını söyleyen bu genç deniz subaylarının DOG'la birleşmemelerine rağmen üst düzeyde "Sağ Kemalist" denilen cuntacılarla ilişkili olmaları işin başka bir yönüydü.

Bildiriler

Bu arada DOG çeşitli bildiriler kaleme aldı ve basına gönderdi. Bunlardan üçü Devrim dergisinde ve diğer bazı gazetelerde yayınlandı. 7 Nisan 1970 tarihli Devrim'de yayınlanan birinci bildiride, DOG'un kurulduğu belirtilerek, "Kemalist Devrim'in yeniden sürdürüleceği" kaydedilmekte, asker ve sivil yurtseverler eylem birliğine çağrılmaktaydı. Bildiri, özellikle ordu kesiminde taraftar toplama amacını taşıyordu. Sivil kesimle daha yakın ilişkilerin kurulduğu dönemde, 16 Haziranda yayınlanan bildiri reformcu bir siyasal programı içeriyordu. İkinci bildirinin çıkmasından sonra Temmuz ayında Genelkurmay Başkanı Tağmaç, Kara Harp Okulu Spor Salonunda birkaç bin subayı toplayarak bir konuşma yaptı. Ünlü, "sosyal uyanış ekonomik düzeyi aşmıştır" sözlerini orada söyledi. Anayasadan şikayet etti. Açıkça DOG'un adından söz ederek, "darbe yapanlar, size karşı da darbe yapar, tasfiye edilirsiniz" uyarısında bulundu. DOG'un 29 Ekimde dağıttığı bildiri, bu konuşmaya bir cevap teşkil ediyordu ve bildiride "gelecek bayramı hep beraber hürriyet içinde kutlamak" ifadesi yer alıyordu. Bu olaylar, DOG'a iktidarın gözünde olduğu izlenimini vermişti.

Emekli bir subay şöyle konuşuyor:

"DOG etrafında örgütlenen subaylar diğerlerine göre çok daha fikir birliği içinde olan subaylardı. Nitekim, bu ihtilal hareketleri içinde bu bakımdan sinirsel olarak önde gelenler ve bir sonuca doğru çevre yaratmıştır. Tahmin ediyorum ki, hareket içinde yer alan hava kuvvetleri cuntası da DOG'u bu niteliğinden dolayı sahip olduğu güçten daha güçlü görüyorlardı."

Bu durumun DOG'a bağlı unsurları etkilememesi düşünülemezdi.

Generallerle ilişki kurma zorunluluğu

Tabii, DOG içinde namle yapma, alternatif olma şeklinde büyük bir istek belirdi. Hükümet uygulamalarının da tepkisi ile sarpa sarması, bu rüzgarı şiddetlendirdi. Böylece 1970 yılı ortalarında, DOG'un gelişmesinde kritik bir aşamaya ulaşıldı.

One fırlamak için, yüksek rütbeli subaylarla, generallerle ilişki kurma zorunluluğu vardı. Harekat bir konu haline gelmişti. Ele edilen birlikler çok büyük kuvvetlere kumanda etmiyordu. En fazla bölük seviyesindeki güçler bulunmaktaydı. Bu yüzden başarıya erişilip erişilemeyeceği hakkında endişeler oldu.

Aslında daha önce karacı generallerle ilişki kurulmuş, fakat geliştirilmemişti. Hava kuvvetlerinde de benzer bir durum vardı. Ancak, birleşilecek güçlerin, fikir ve kararlılık yapıları DOG'unkinden çok farklıydı. Ama, birleşme de bu durumda bir zorunluluktu. Bu, darbeciliğin çıkmazlarından biriydi. Kitleye açık çalışmayı, eylemin meşruluğunu herkese kabul ettirmeyi reddeden, askeri hiyerarşiyi esas alan bir akım için, bu kaçınılmaz bir durumdu. Görüşlerini kabul etseler de etmeseler de doruktakiler bazı çevrelerin kanatları altına girmeye mecburdular.

Örgütsel bağımsızlığın ne ölçüde korunacağı tartışmaları da yapılmadı değil. Ancak, bu noktada sivil kesimin daha fazla tavır vermekten yana ağırlık koyduğunu belirtmek gerek. Gitgide daha da sıkılaştırılan ilişkiler, ilerde tasfiye ve bastırma olaylarında, üst çevrelerin DOG'cuları yalnız bırakmasına kadar varacaktı.

Yarın: Toplantılar ve ilişkiler

Tağmaç, DOG hakkında subaylara neler demişti?

"Basında her yazılana itibar etmeyin. Herkes olayları kendi zaviyesinde görüyor ve sizleri de o istikamete sürüklüyor. Devrimci Ordu mudur, Milli Ordu mudur bildirisinden söz ediliyor. Adam da bunu gazetesinde yazıyor.

"Memleketin vaziyeti kötü diye silaha sarılmak gerekmez. Yarın da bir başkası silaha sarılıp sizi tasfiye eder. Elindeki silaha güvenmemek lazım. Bugünkü durumu 27 Mayıs ile mukayese etmeyin. 27 Mayıs tekerrür etmeyecektir. 27 Mayıs'ın özel şartları vardı.

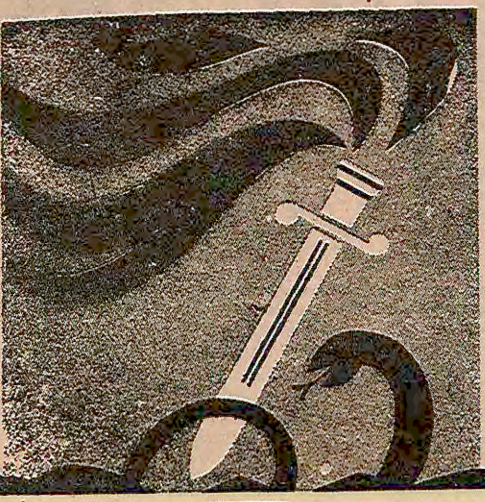
"Türkiye'de bir buhran olduğunu kabul ediyorum. Bu buhran siyasi partileri ve üniversiteleri sarmıştır. 27 Mayıs Anayasa'sının yani 1961 Anayasa'sının hürriyet havası içinde bu konular üzerinde çeşitli yayınlar yapılıyor. Sizlere bu yayınları okumayın demiyorum. Okuyun ama üzerinde konuşmayın. Asker hiç bir zaman siyasetle uğraşmamalıdır."

(Devrim Dergisi, 7 Temmuz 1970)

DEVRİMCİ ORDU GÜCÜ BİLDİRİSİ 1

Yarıda bırakılan ve yozlaştırılan [illegible] devrimini [illegible] Bugünkü sömürgen düzen can çekişmektedir. İktidarı ve muhalefeti ile [illegible] kargaşalık çıkararak [illegible] Hiçbir temel tedbir [illegible] devrimci [illegible] Kemalizmi [illegible]

Devrim amacı; ülkenin tam bağımsızlığını gerçekleştirmek, [illegible]

Devrimci Ordu Gücü'nün Devrim dergisinde yayınlanan bildirisi ve amblemi

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

Hasköy katliamı

"Kahvenin dibinde arkadaşlarla pişti oynuyorduk. Birden tak tak tak attı. Kendimizi yere attık. Kafamızı kaldırdığımızda kaçıyorlardı.."

Hasköy katliamından yaralı olarak kurtulanlardan biri olayı böyle anlatıyordu.

Evdik Piyangotepe katliamından birbuçuk yıl sonra, tamamen aynı yöntemle işlenmiş, bu kez iki kişinin ölümüyle sonuçlanmış bir kahve taraması, bir katliam.

Çalıntı araba ile gel, kahveye dal, pazar gününü kahvede oyun oynayarak geçiren insanlara gelişigüzel ateş et, iki kişiyi öldürüp 9'unu yarala, savuş git. Piyangotepe katliamını yapanlar gibi bir süre bir evde saklan, ortalığı yokla. Peşinde kimsenin olmadığını kestirince dışarı çıkıp yeni cinayet planları yapmaya başla.

Ne de olsa Başbakanlık koltuğunda MHP'den destekli Demirel oturuyor.

Üstelik cuma günkü bütçe görüşmelerinde MHP'li İhsan Kabadayı'nın eleştirilerine teşekkür ediyor, "MHP'nin bu yapıcı tenkitlerinden istifade edeceğiz" diyor.

Sonra da millete dönüp, "Anarşinin kaynağına iniyoruz" diye beyanatlar veriyor.

Ankara devlet merkezinin olduğu yerdir. Merkezin göbeğinde bulunan devlet yetkilileri sabah akşam "Anarşiyi önlüyoruz, kaynağına iniyoruz" diye diye milleti canından bezdirirler.

Ama aynı Ankara'nın biraz dışına açıldığınızda öyle bir Ankara'yla karşılaşırsınız ki, orada beyanatlarla alay edilircesine insanlar katledilmekte, anarşi mihrakları hakimiyet mücadelesi yürütmektedir.

Hasköy Yıldız Mahallesinde birkaç gün önce biri diş doktoru, biri öğretmen olmak üzere üç kişi öldürülmüştü. Cinayetlerin amacı, kendine "solcu" adını veren eşkiyaların mahalleye hakim olmasıydı.

Onlar yapar da MHP'liler durur mu?

MHP'nin TİT'i de buna misilleme olarak kahvehane katliamını gerçekleştirerek dünyadan habersiz iki vatandaşı katletti.

Türkeş istediği kadar bütün adamlarına emirler yağdırsın:

"Rahat durun, solcular iyice azdı, bırakalım iyice göze batsın. Masum görünelim. Bizim günümüz de gelecek."

Alışmış kudurmuştan beter olduğu için Türkeş'in adamları da durmuyor. Bir-iki gün sabrediyor. Ama adam öldürmek üzere eğitildiği için, sahte solcular bir cinayet işleyince dayanamayıp o iki tanesini öldürüyor.

Geçmişten kalma sahte birtakım raporlar ortalıkta dolaştırılıyor. Generallerin, kontenjan senatörlerinin masalarının üstüne konuyor. Raporlarda "sol" örgütler uzun uzun anlatıldıktan sonra bir iki cümle ile de sağ örgütlere değiniliyor:

"Efendim bunlar devrimci ve aydın kesime yönelik birtakım eylemler yapmaktadırlar ama, gizliliğe çok önem verdikleri için haklarında pek bir şey bilinmemektedir!"

Sonra da bu raporlar, en büyük gazeteler aracılığıyla kamuoyu yaratmak üzere yayınlanıyor.

TİT ve ETKO.

Çok gizli çalıştıkları için haklarında fazla bir şey bilinmiyor. Arasıra K.Maraş, Piyangotepe, Balgat, Hasköy gibi katliamlar yaparlarsa da o kadar önemli değillerdir.

Başbakandan Kabadayı'ya teşekkürlerle...

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

19.00 HABERLER

19.05 GRAHAM VE ARKADAŞLARI

Sürekli filmin ikinci bölümünde Graham ve arkadaşları kamp yerine Mildrit'i götürmezler. Mildrit de amcasından bir çadır alarak onlara inat, karşılarında kamp kurar. Kamp yerindeki atışmalar yabancı bir grubun saldırısı ile son bulacaktır.

19.30 KADIN ANA

Kadın Ana bu kez kendi usulleriyle gençlerin evlenmelerine güçlük çıkaran "başlık parası"na karşı mücadele edecek.

20.00 HABERLER

20.35 UYKUDAN ÖNCE

20.45 TÜRK SANAT MÜZİĞİ

Mustafa Sağyasar ekranda.

21.10 TV'DE SİNEMA

TEK YILDIZ

22.40 HABERLER

21.10 TV'DE SİNEMA — Tek Yıldız

Yönetmen: Vincent Sherman
Oyuncular: Clark Gable, Ava Gardner, Broderick Crawford.
Yapım yılı: 1952

Bir Western filmi. Filmde Teksas'ın Birleşik Devletlere katılışı ve bunun için yapılan mücadeleler konu ediliyor. İlk önce katılmaya karşı çıkanlar, birçok tartışmalardan sonra kabul edilmek zorunda kalırlar.

TV Daire Başkanı Erdinç Sağlam ne dedi, ne yapıyor?

MEHMET YEŞİL

14 Ekim seçimlerinin arkasından Cengiz Taşer'in trampa yoluyla görevi terketmesi sonucu TRT'de yönetim el değiştirdi. Sayın Kasaroğlu Genel Müdür olur olmaz daire başkanlarını değiştirdi. Erdinç Sağlam Televizyon Dairesi Başkanlığına getirildi.

TRT'de özellikle de televizyonda bu atama sessizce bekleyişle karşılandı. Daha önceleri TRT Haber Dairesi Başkanlığında tanınan Sağlam'ın televizyonda neler yapabileceği tartışılmaya, merak edilmeye başlandı.

İlk izlenimler olumluydu. Çünkü Erdinç Sağlam danışmak, öğrenmek, yetki ve sorumlulukları paylaşmak niyetinde görülüyordu. İşe hemen sarıldı. Kendi odasında çok sayıda yönetici ile bir toplantı yaptı. Özetle şunları söyledi:

a) Program kesiminde çalışanları huzursuz eden tayinler yapmayacağım. Böyle bir şey düşünmüyorum.

b) Çalışanla çalışmayanı birbirinden ayıracağım.

c) Ben herkese açık olacağım. Arkadaşlarım da açık olsunlar. Her sorunu tartışarak çözmek taraftarıyım.

d) Televizyonda tek başıma iş görmeyeceğim, bu doğru da olmaz, ayrıca mümkün de değildir birlikte çalışacağız.

Söylenenler çok doğruydu ve toplantıya katılan tüm yöneticiler katıldılar.

Değişiklik yapmak istemiyorum demişti ama, televizyon koridorlarında değişiklik, sürgün ve kıyım söylentileri alabildiğine çoğaldı. Ateş olmayan yerden duman çıkmaz. Bunlar söylenti ise yönetim tarafından açıklama yapılmalı, huzursuzluk ve tedirginlik yok edilmeli, kıyıma karşı çıkmalı. Hizmet için gerekli ise gönüllülük esas alınmalı, gönüllü gitmek isteyenler tayin edilmeli. Başkan da bunu sağlamaya çalışmalı.

Sayın Sağlam'ın ısrarla üzerinde durduğu bir diğer nokta ise açıklık konusuydu. Bu konuda da söylenenlerin tersi yapılıyor. Açıklık ilkesi ilk günleri takiben çiğnendi. Sayın Televizyon Dairesi Başkanı tek başına veya iki-üç yardımcısı-danışmanı ile her sorunu çözmeye çalışıyor. Bazı uygulamaları ise ilgili müdürlere hiç bilgi vermeden, tamamen onların isteğinin tersine yapmaya başladı. Bunun en son örneği belgesel ve drama kurslarına katılacak olan prodüktörlerin listesi ile, yurt dışına giden TRT çalışanlarının listesini değiştirmesidir. Doğal olarak bu tür davranışlar hem kollektif çalışmayı, sıhhatlı ast-üst ilişkisini zedeliyor. Hem de çok çeşitli söylentilerin yayılmasına yol açıyor.

Biz Sayın Erdinç Sağlam'ın göreve başladığı günlerde ettiği sözleri hatırlamasını diliyoruz.